

2. Sociální vývoj

V rámci sociálního vývoje se zaměříme na zhodnocení celé škály ukazatelů týkajících se podmínek života lidí v kraji. K dispozici jsou data zahrnující informace o situaci na trhu práce, o životních podmínkách domácností i o sociálním zabezpečení včetně dat o negativních jevech ve společnosti. V roce 2019 došlo k příznivému vývoji většiny sledovaných ukazatelů charakterizujících sociální vývoj na krajské úrovni.

Zaměstnanost vč. ekonomické aktivity

Míra ekonomické aktivity v kraji sice meziročně poklesla, ale od roku 2003 to byla druhá nejvyšší hodnota.

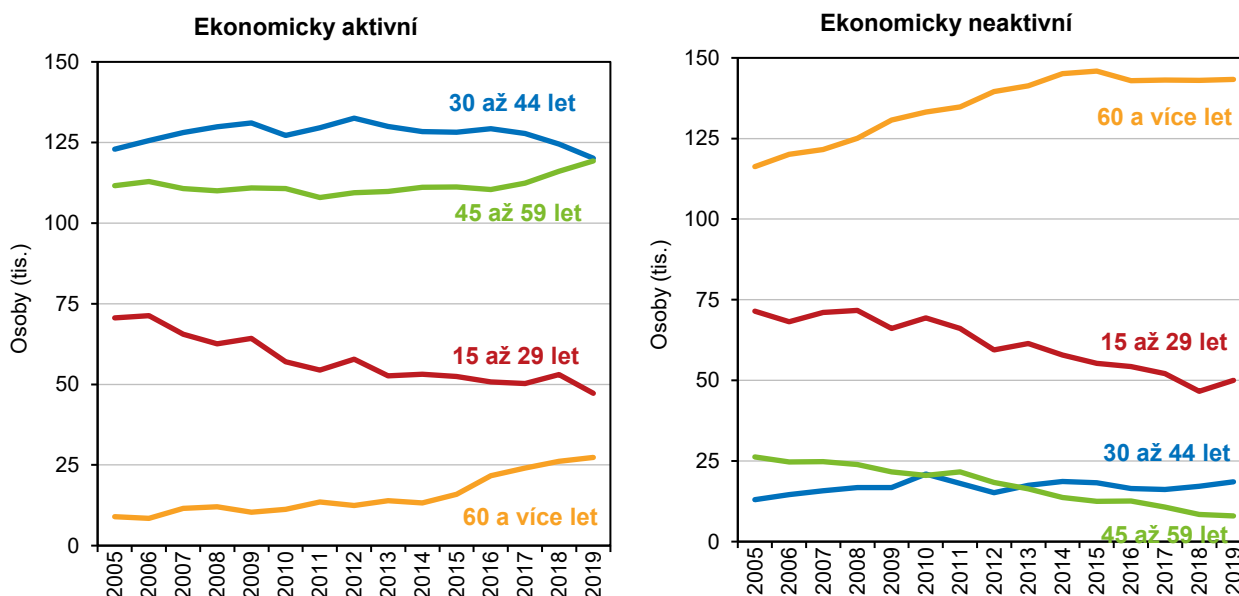
Vývoj v zaměstnanosti obyvatel kraje můžeme posoudit z výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Při posuzování výsledků VŠPS je třeba mít na zřeteli, že se jedná o výběrové šetření, výsledné údaje jsou reprezentativní statistické odhady zatížené určitou statistickou chybou, především na úrovni regionů.

V roce 2019 v kraji žilo 314,0 tis. ekonomicky aktivních osob. Jejich počet meziročně poklesl o 1,8 %. V kraji poklesl i podíl ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel starších 15 let, tj. míra ekonomické aktivity, na 58,8 %. Pokles míry ekonomické aktivity se netýkal mužů, u nichž došlo naopak k mírnému zvýšení hodnoty ukazatele (na 67,8 %), ale pouze žen. V roce 2019 byla ekonomicky aktivní polovina z žen ve věku 15 a více let (50,3 %).

Jedním z důvodů poklesu míry ekonomické aktivity je i demografický vývoj. Projevuje se pokles počtu ekonomicky aktivních v nejmladších věkových skupinách. Mezi pracující vstupují početně nízké ročníky dětí narozené v 90. letech, které plně nenahrazují generaci odcházející z trhu práce. V posledním období se sice zvyšuje počet pracujících po 60 letech věku z důvodu prodlužující se doby odchodu do starobního důchodu, ale nahradit chybějící nestačí.

Graf 2. 1 Obyvatelstvo Olomouckého kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Ekonomicky neaktivních obyvatel kraje starších 15 let, zahrnujících důchodce, žáky a studenty a osoby pečující o rodinu, bylo zjištěno 219,9 tisíc. Ze dvou třetin se

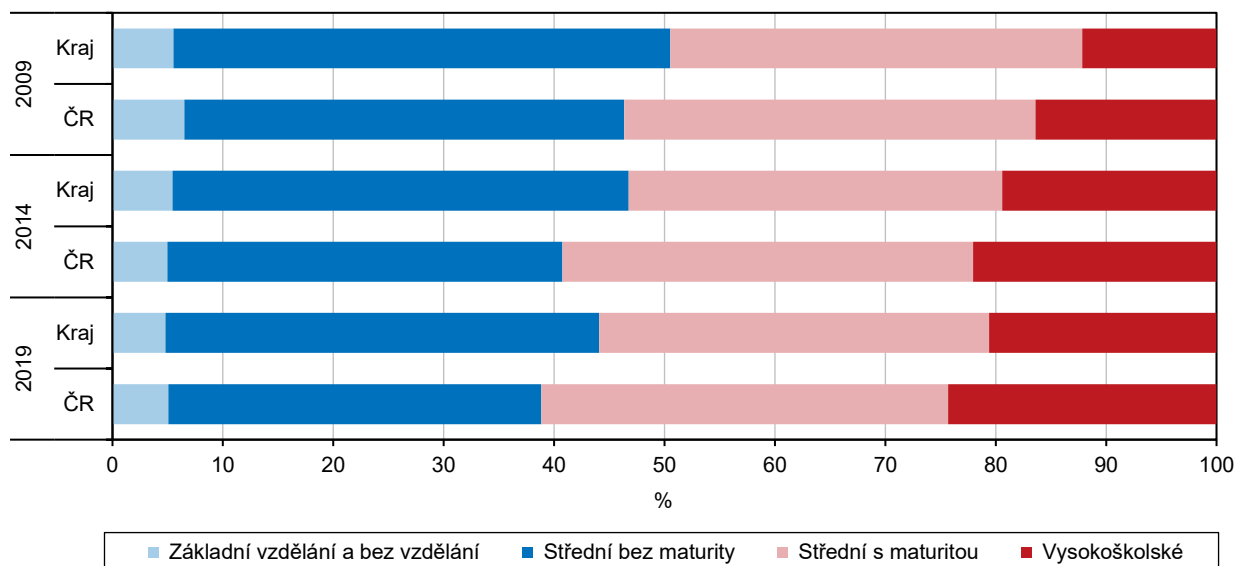
jednalo o osoby starší 60 let (65,2 %) a převažovaly ženy (62,1 % z ekonomicky neaktivních). Největší podíl žen byl hlavně ve věkové skupině 30 až 44 let zahrnující matky pečující o děti (87,9 % žen v dané skupině).

Vysokoškolské vzdělání má v kraji více žen (47,6 tis.) než mužů (36,8 tis.).

Z výsledků šetření jsou také patrné údaje o vzdělanostní struktuře obyvatel kraje. Každoročně je vidět zvyšující se počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním (84,4 tis. v roce 2019), vyšší počet obyvatel se středním vzděláním bez maturity (195,4 tis. osob) než s maturitou (170,5 tis. osob) a přibližně 15% zastoupení osob se základním vzděláním v populaci (82,4 tis. osob.). Vysoký podíl osob se základním vzděláním či bez vzdělání pozorujeme především v nejstarších věkových kategoriích. Ve vzdělanostní struktuře ekonomicky aktivních tvořil podíl osob se základním vzděláním pouze necelých 5 % (4,8 % v roce 2019). Jedna pětina pracovní síly kraje dosáhla vysokoškolského titulu (20,6 %), další třetina pak dokončila studium maturitou (35,3 %) a střední vzdělání bez maturity měly dvě pětiny z ekonomicky aktivních obyvatel kraje (39,3 %).

Graf 2. 2 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v Olomouckém kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Míra zaměstnanosti byla 5. nejnižší v mezikrajském srovnání.

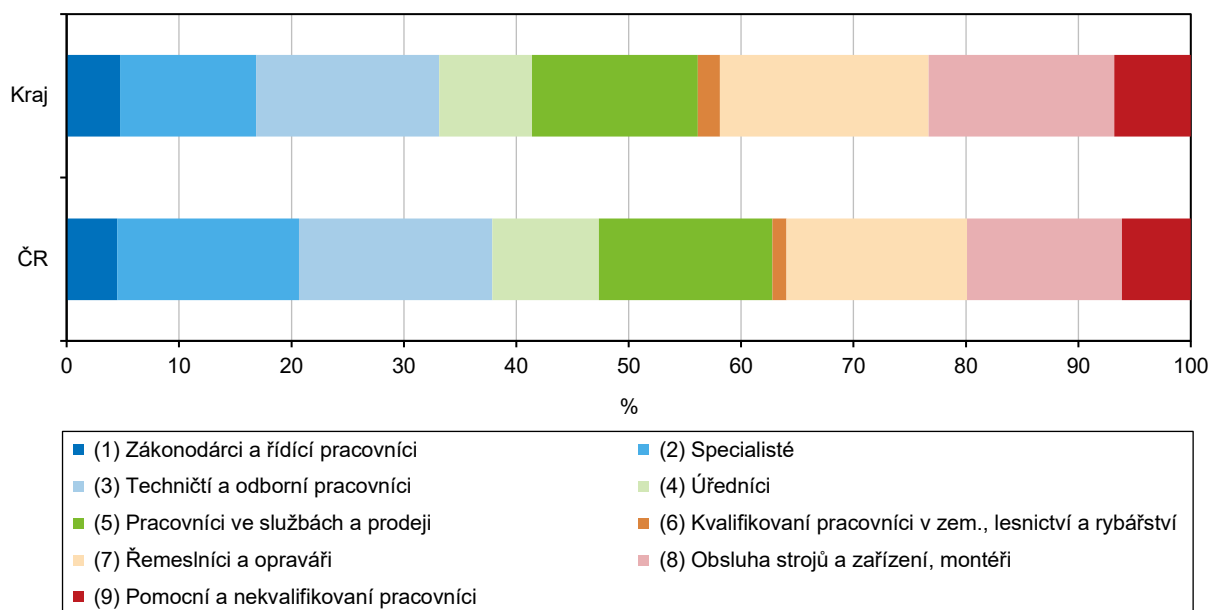
Z celkového počtu ekonomicky aktivních z Olomouckého kraje bylo v roce 2019 zaměstnaných 306,3 tis. osob a nezaměstnaných 7,7 tis. Míra zaměstnanosti se meziročně snížila o 0,9 p. b. na 57,4 %. Republiková míra zaměstnanosti činila 59,2 %. Zatímco míra zaměstnanosti mužů se v roce 2019 zvýšila na 66,4 %, míra zaměstnanosti žen poklesla pod 50 % (48,9 %).

Ženy převládaly mezi úředníky, pracovníky ve službách a prodeji, ale také mezi specialisty (učitelé, lékaři, zdravotní sestry atd.).

Ve složení zaměstnaných podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO překročil počet nemanuálních vysoce kvalifikovaných pracovníků (v nejvyšších třídách zaměstnanosti 1 až 3) stotisícovou hranici (100,4 tis. osob) a tvořil třetinu zaměstnaných, což bylo méně než činil republikový podíl (33,1 % oproti 37,9 % za ČR). Meziročně nižší počet byl zaznamenán v případě nemanuálních pracovníků s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5). Jejich podíl v kraji byl také nižší než v ČR (23,0 % oproti 24,9 %). Naopak byl v kraji vyšší podíl manuálních kvalifikovaných zaměstnanců (třída 6 až 8), kteří zaujímali 37,0 % z celkového počtu zaměstnaných v kraji, zatímco v republice 31,1 %. Meziroční nárůst byl evidován u manuálních nekvalifikovaných pracovníků (třída 9), jejichž počet dosáhl 20,7 tis. a podíl byl opět vyšší než u výsledků za republiku (6,7 % oproti 6,1 % za ČR).

Graf 2. 3 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Olomouckém kraji a ČR v roce 2019

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Z hlediska postavení v zaměstnání bylo v kraji nejvíce zaměstnanců včetně členů produkčních družstev (83,1 %). Meziročně vzrostl jen počet pracujících na vlastní účet (39,0 tis. osob), ostatní kategorie zaznamenaly pokles. Týkalo se to také pomáhajících rodinných příslušníků (2,8 tis. osob) i zaměstnavatelů, kterých bylo v roce 2019 v kraji 10,1 tisíc. Druhé další zaměstnání bylo sledováno u 7,8 tis. zaměstnaných, rozdělených přesně na polovinu mezi muže a ženy.

Z kraje více zaměstnaných vyjíždělo za prací než do něj za prací přijíždělo.

Z dostupných dat z VŠPS bylo zjištěno, že převážná většina zaměstnaných osob měla pracoviště přímo v kraji (95 %). Z Olomouckého kraje za prací vyjíždělo více osob než naopak. Zaměstnaní s bydlištěm v kraji nacházeli nejčastěji uplatnění v Jihomoravském a Zlínském kraji anebo také zamířili za prací přes hranice. Naopak zaměstnaní do kraje přijížděli hlavně z Moravskoslezského a Zlínského kraje

Celkově pracovalo v roce 2018 na pracovištích v kraji 311,1 tis. osob. Počet zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu zůstával dlouhodobě stabilní a pohyboval se kolem 13 tis. osob. Podíl zaměstnaných v primárním sektoru byl v kraji vyšší než v republice (4,2 % vs. 3,0 %), stejně tak byl vyšší i podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru (40,4 % vs. 36,5 %). V průmyslu a stavebnictví bylo zaměstnáno v kraji 125,6 tis. osob. Nejvíce ze zaměstnaných 172,5 tis. pracovalo ve službách. Jejich podíl ze zaměstnaných v kraji zaujímal 55,4 %, kdežto v republice 60,6 %. Od roku 2013 se počet zaměstnaných v sekundárním (s výjimkou v roce 2017) i v terciárním sektoru každoročně zvyšoval.

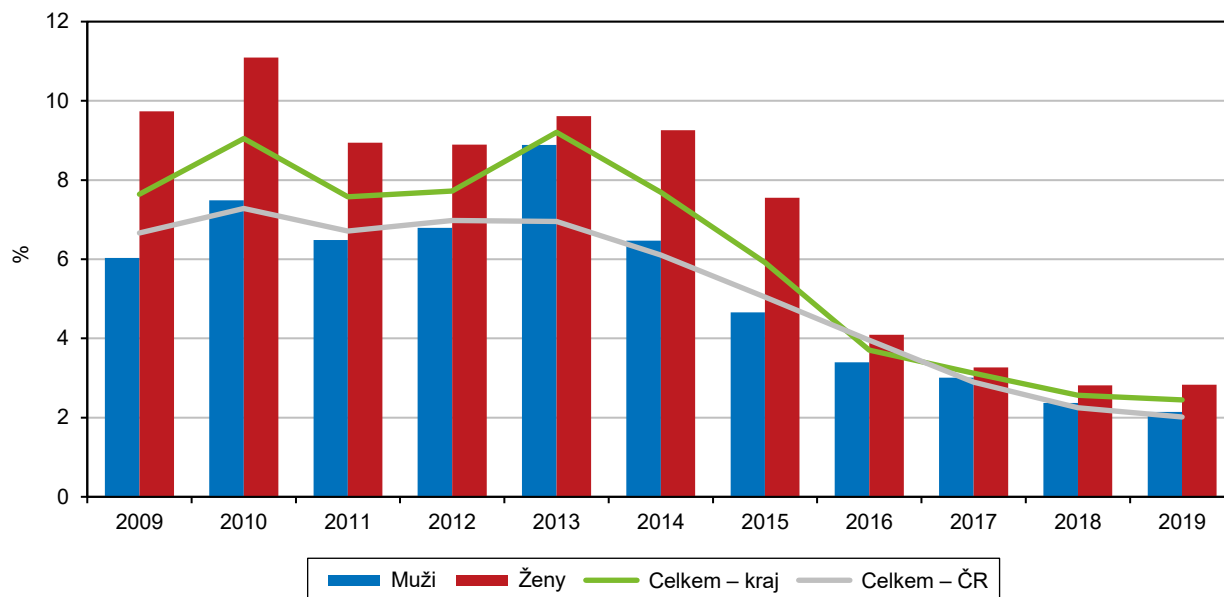
V roce 2019 dosažená průměrná obecná míra nezaměstnanosti byla nejnižší od roku 1993.

V roce 2019 byl v rámci šetření VŠPS zjištěn nejnižší počet nezaměstnaných v kraji od začátku tohoto šetření v roce 1993. V kraji bylo vypočteno 7,7 tis. nezaměstnaných, z toho bylo 3,9 tis. žen. Obecná míra nezaměstnanosti se rovnala 2,4 %, u mužů 2,1 % a u žen 2,8 %. Republiková míra nezaměstnanosti dosáhla hodnoty 2,0 %. Obecná míra nezaměstnanosti za Olomoucký kraj byla 4. nejvyšší, vyšší byla stanovena v Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Graf 2. 4 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

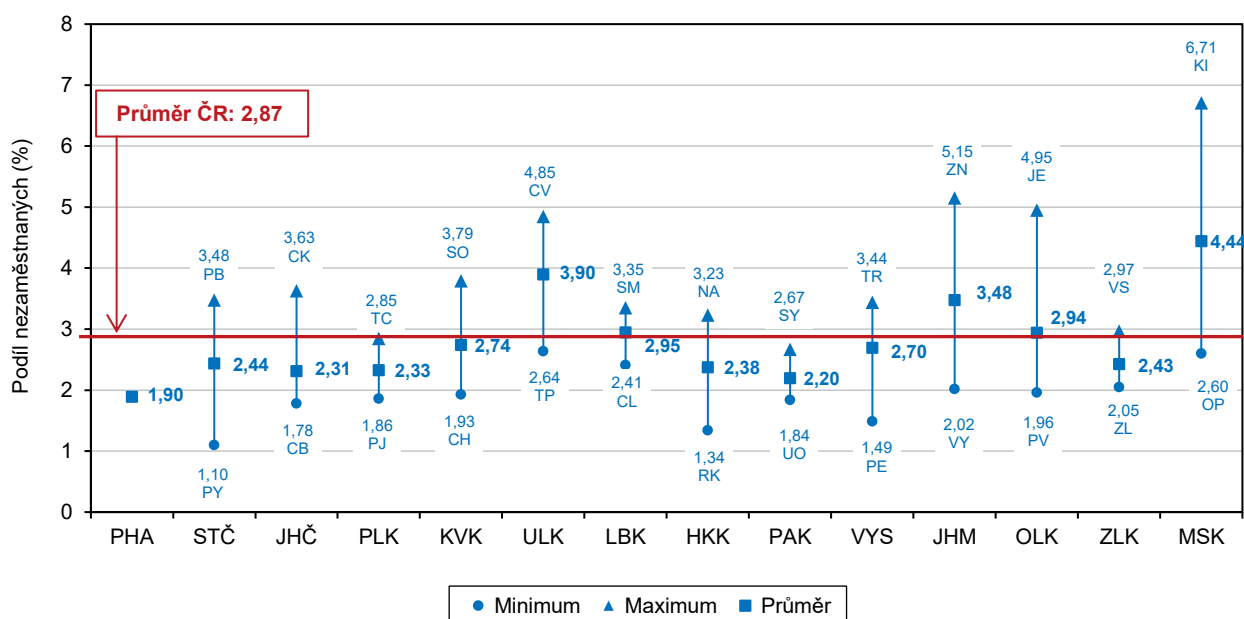
Nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných na konci roku 2019 představoval nejnižší prosincovou hodnotu v historii kraje.

Podle údajů Úřadu práce ČR dosáhl k 31. 12. 2019 podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji 2,9 %, což bylo stejně jako republikový průměr. V meziročním srovnání se podíl nezaměstnaných osob v kraji snížil o 0,4 p. b. Pozitivní klesající trend charakterizoval všech pět okresů Olomouckého kraje. Při meziokresním srovnání podílů nezaměstnaných osob v ČR zaujal okres Prostějov 15. místo (2,0 %), okres Olomouc 37. místo (2,6 %), okres Přerov 57. místo (3,3 %), okres Šumperk 59. místo (3,4 %) a okres Jeseník 73. místo (5,0 %).

Graf 2. 5 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2019

Pramen: MPSV

Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání

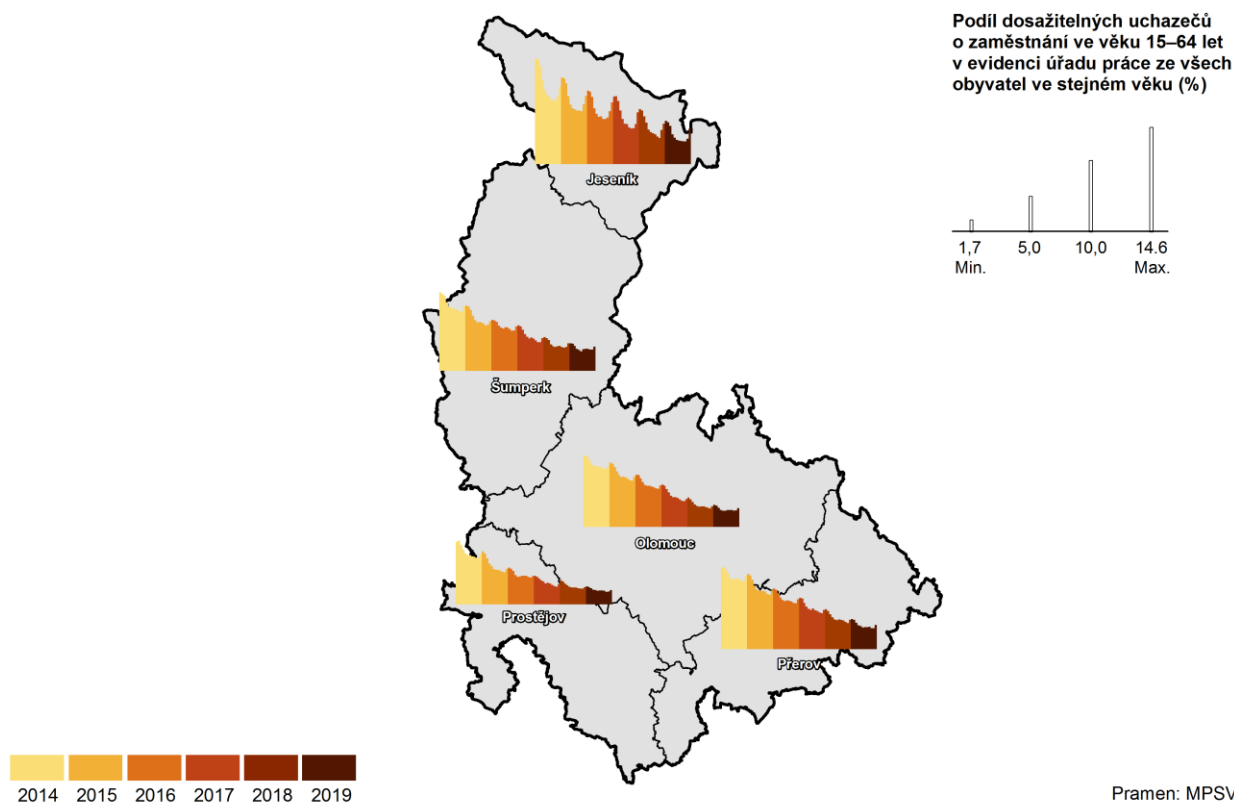
Úřad práce ČR evidoval k 31. 12. 2019 v Olomouckém kraji 12,8 tis. uchazečů o zaměstnání. Z tohoto počtu bylo 6,4 tis. žen (49,6 %). Z celkového počtu uchazečů

v kraji o 2 tis. osob, tj. o 13,4 %.

bylo 4,9 % absolventů a mladistvých a 16,4 % osob se zdravotním postižením. K 31. 12. 2019 bylo v kraji evidováno 11,9 tis. dosažitelných uchazečů (tj. 92,5 % z celku), meziročně o 13,6 % méně.

Nárok na podporu v nezaměstnanosti mělo v Olomouckém kraji 5,3 tis. uchazečů (tj. 41,5 % z celku). Její průměrná měsíční výše činila 7 627 Kč. Celkem 23,4 % uchazečů s přiznanou podporou pobíralo měsíčně do 4,5 tis. Kč, naopak 18,4 % uchazečů mělo nárok na více než 10,5 tis. Kč za měsíc.

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Olomouckého kraje v letech 2014 až 2019 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Déle než 1 rok bylo na konci roku 2019 v evidenci 2,2 tis. uchazečů o zaměstnání.

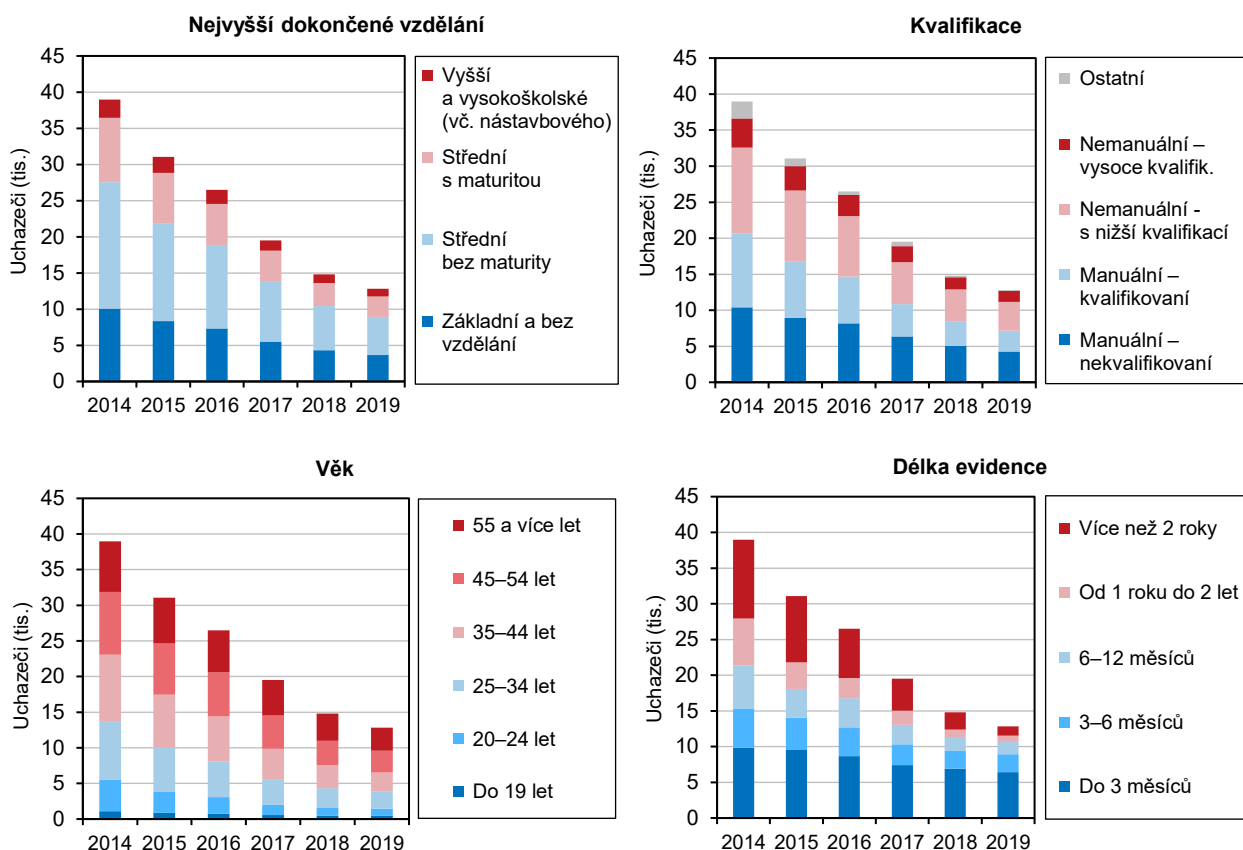
Ze struktury uchazečů v posledních letech vyplývá, že se meziročně v kraji zvyšuje podíl krátkodobě registrovaných uchazečů na úkor dlouhodobě registrovaných. Zatímco ještě v prosinci 2016 tvořil podíl uchazečů s evidencí do 3 měsíců 32,7 %, o tři roky později vzrostl na 50,1 %. Ve stejném časovém období se naopak snížil podíl uchazečů s evidencí nad 24 měsíců, a to z 26,0 % na 9,9 %. Průměrná délka evidence uchazeče s ukončenou evidencí činila 186 dní.

Pro Olomoucký kraj bylo k 31. 12. 2019 charakteristické nižší zastoupení uchazečů ve věku do 39 let (39,3 %), které bylo o 2,0 p. b. pod republikovým průměrem. Zvýšený podíl byl naopak zaznamenán především u věkové skupiny 55 až 59 let (15,5 %). To se promítlo do vyššího průměrného věku uchazeče v Olomouckém kraji (43,3 let), který byl třetí nejvyšší v ČR. Základní vzdělání mělo v kraji 3,5 tis. registrovaných uchazečů (tj. 27,2 %). Střední odborné vzdělání s výučním listem charakterizovalo 4,8 tis. uchazečů (tj. 37,2 %) a úplné střední s maturitou (bez vyučení) 1,9 tis. uchazečů (tj. 14,4 %). Akademický či vědecký titul mělo 0,9 tis. registrovaných uchazečů (tj. 7,2 %). Podle hlavních tříd zaměstnání převažovali mezi uchazeči pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (4,3 tis., tj. 33,4 %) a pracovníci ve službách a prodeji (2,6 tis., tj. 20,4 %).

Graf 2. 6 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Olomouckém kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Pouze v okrese Prostějov bylo více volných míst než uchazečů o zaměstnání (0,54 uchazečů na 1 volné pracovní místo).

Nabídka volných pracovních míst v evidenci Úřadu práce ČR obsahovala k 31. 12. 2019 v Olomouckém kraji 9,7 tis. míst a byla nejnižší od března 2018. Meziročně se počet volných pracovních míst snížil o 11,4 %. Z celkového úhrnu bylo 28,7 % míst určeno pro absolventy a mladistvé a 5,4 % míst pro osoby se zdravotním postižením. Na trhu práce v Olomouckém kraji v závěru loňského roku mírně převyšovala poptávka nad nabídkou. Díky tomu se na jedno volné pracovní místo hlásilo 1,23 dosažitelného uchazeče, což představovalo nejnižší prosincovou hodnotu v historii kraje.

Příjmy a životní podmínky domácností

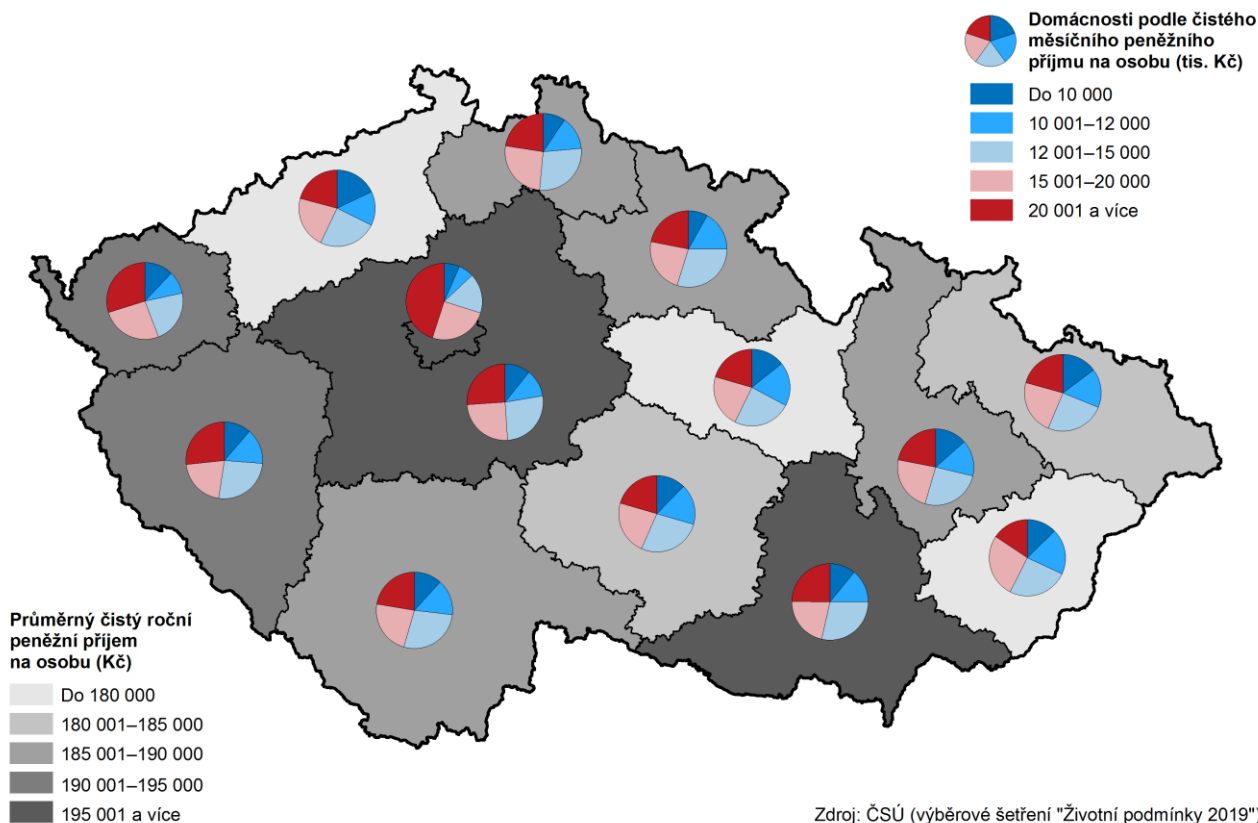
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosahoval v kraji 90,7 % republikového průměru.

K ukazatelům hodnotícím životní úroveň obyvatel můžeme zařadit čistý disponibilní důchod domácností, který je bilancí příjmů a výdajů zachycených na účtu druhotného rozdělení důchodů a vystihuje úroveň materiálního bohatství obyvatel trvale bydlících ve vymezeném území. V Olomouckém kraji se v roce 2018 zvýšil na 141,3 mld. Kč. Jednalo se o nejvyšší hodnotu v historii kraje. V roce 2000 činil 72,5 mld. Kč a stomiliardovou hranici překonal poprvé v roce 2007. V roce 2018 se Olomoucký kraj na čistém disponibilním důchodu domácností v České republice podílel z 5,4 %. V relativním pohledu připadal na 1 obyvatele Olomouckého kraje čistý disponibilní důchod 223,4 tis. Kč. V mezikrajském srovnání byl po krajích Ústeckém a Moravskoslezském třetí nejnižší v zemi. Za hodnotou republikového průměru 246,4 tis. Kč/obyv. zaostal o více než 22,9 tis. Kč/obyv.

Finanční situace domácností se podle výsledků šetření zlepšuje.

Podrobnější údaje o příjmech domácností přináší každoroční šetření ČSÚ s názvem „Životní podmínky domácností“. Výsledky tohoto šetření jsou získávány zpracováním dat výběrového šetření v domácnostech a jedná se o statistické odhady zatížené určitou chybou a nikoliv přesná čísla.

Příjmy domácností v krajích v roce 2018

Podíl domácností v kraji s čistým měsíčním příjmem na osobu do 6 000 Kč činil 2,1 %.

Podle šetření dosáhl průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu v roce 2018 v kraji 186,9 tis. Kč. Oproti výsledkům z minulého roku se zvýšil o 6,0 %. Ve srovnání s průměrnou hodnotou za ČR byla krajská částka nižší o 8 tis. Kč a ve srovnání s průměrným příjmem v hlavním městě Praze byla nižší o 64 tis. Kč.

Čtvrtina domácností Olomouckého kraje (25,9 %) podle čistého měsíčního příjmu na osobu spadala do příjmového pásma 12 až 15 tis. Kč. Největší podíl domácností v kraji se posunul o jedno pásmo výš (v roce 2017 spadalo nejvíce domácností do příjmového pásma 10 až 12 tis. Kč). Došlo také ke snížení podílu domácností, u kterých čistý měsíční příjem nepřekonal částku 12 tis. Kč. V roce 2018 podíl domácností s uvedeným příjmem činil 28,6 %, zatímco rok předtím to bylo 41,8 %.

V rámci subjektivních názorů 14,3 % domácností z kraje uvedlo, že mělo obtíže zajistit se svým příjmem chod domácnosti, nicméně více než polovina domácností neměla problém vyjít s dosaženým příjmem (54,9 %). Více než čtvrtina domácností (28,5 %) by si se svým příjmem nemohla dovolit zaplatit neočekávaný výdaj ve výši 11 200 Kč. Stejný podíl domácností (28,5 %) také uvedl, že by si nemohly dovolit odjet jednou za rok na týdenní dovolenou mimo domov.

Měsíční náklady na bydlení meziročně vzrostly na 5 220 Kč. V průměru tvořily 14,6 % z čistých peněžních příjmů domácností. Pro 17,9 % domácností byly náklady na bydlení velkou zátěží a určitou zátěží byly tyto náklady pro 70,8 % domácností.

Mzdy

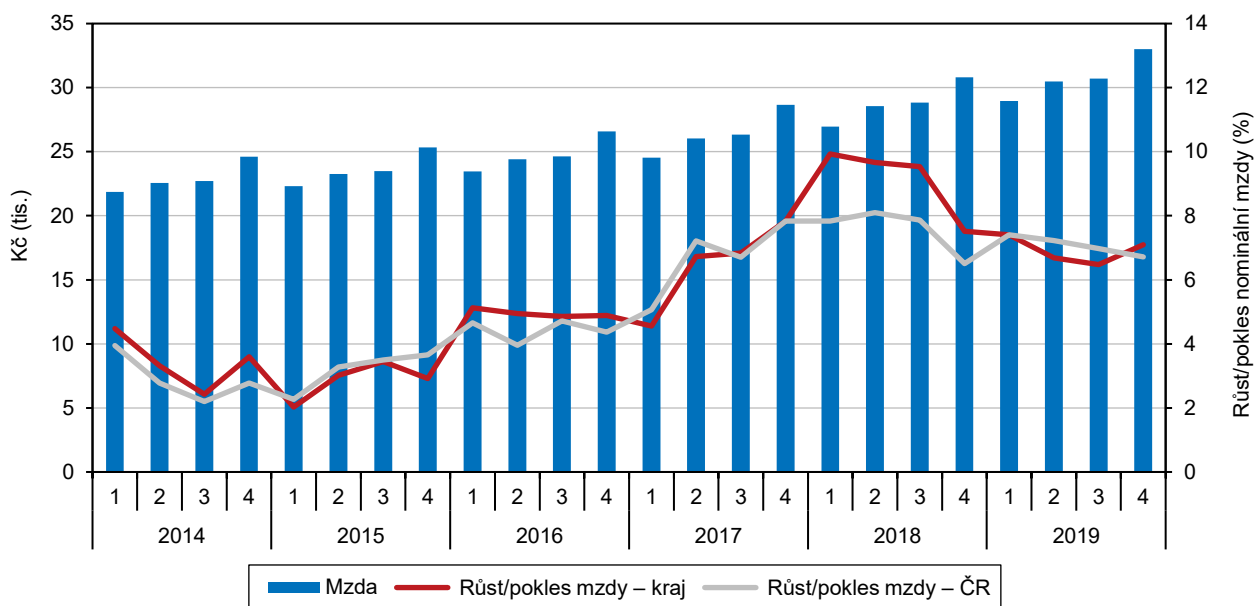
Podle podnikového výkaznictví se v roce 2019 snížil evidenční počet zaměstnanců v kraji, mzdy se zvýšily.

Průměrná hrubá měsíční mzda zjišťovaná z podnikového výkaznictví dosáhla podle předběžných výsledků v roce 2019 v Olomouckém kraji hodnoty 30 784 Kč. Meziroční nominální růst činil 7,5 %. Vzhledem k růstu spotřebitelských cen v České republice o 2,8 % dosáhl reálný růst mezd v kraji 4,6 %. V České republice se průměrná hrubá měsíční mzda zvýšila o 7,1 % na 34 125 Kč. Průměrná hrubá měsíční mzda v Olomouckém kraji byla 4. nejnížší v mezikrajském srovnání. Průměrně nižší mzdové úrovně dosáhli pouze zaměstnanci v kraji Karlovarském, Zlínském a Pardubickém.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané v Olomouckém kraji se v roce 2019 meziročně snížil o 0,2 % na 225,0 tis. osob. Na celkovém počtu zaměstnanců přepočtených na plně zaměstnané v národním hospodářství se Olomoucký kraj podílel z 5,5 %.

Graf 2. 7 Průměrná hrubá měsíční mzda*) a její meziroční změny podle čtvrtletí v Olomouckém kraji

Zdroj: ČSÚ

*) podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2019 předběžné údaje

Podle strukturální statistiky byl rozdíl v hodnotě průměrné mzdy mužů a žen druhý nejnížší mezi kraji (5 613 Kč).

Další informace k vývoji mezd jsou k dispozici z výsledků strukturální statistiky získanými ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Strukturální šetření přímo sleduje mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoliv celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Výsledky jsou proto odlišné od dat z podnikového výkaznictví, ale poskytují podrobnější detaily. Podle výsledků tohoto šetření činila průměrná mzda v roce 2019 v Olomouckém kraji 32 668 Kč s meziročním navýšením 8,6 %. V mezikrajském srovnání byla 3. nejnížší po Karlovarském a Pardubickém kraji. Z výsledků máme i informace o průměrné mzdě podle pohlaví. Průměrná mzda mužů dosáhla hodnoty 35 226 Kč a průměrná mzda žen 29 613 Kč.

Podle pořadí na tom byli muži stejně jako u hodnoty průměrné mzdy celkem, kdežto krajská hodnota průměrné mzdy žen byla 8. nejvyšší ze 14 krajů.

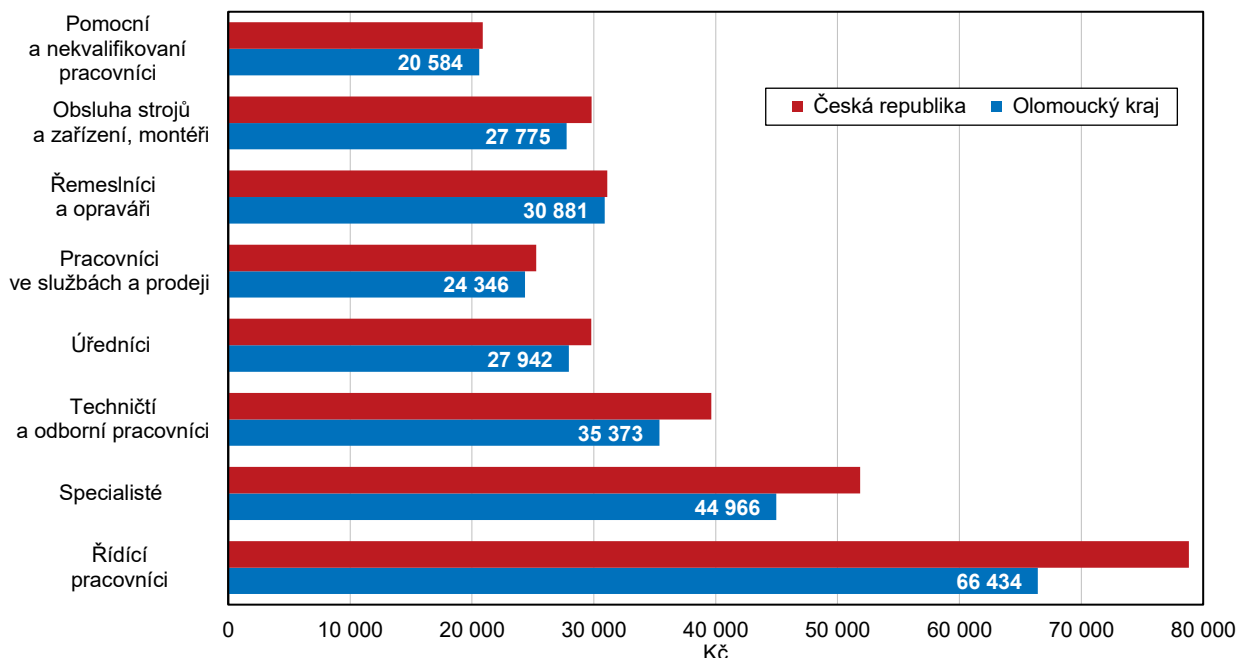
Z výše uvedené průměrné hrubé mzdy v Olomouckém kraji připadlo na základní složku 69,0 %, prémie a odměny tvořily 13,5 %, náhrady mzdy 11,2 % a zbývajících 6,4 % představovaly příplatky za práci přesčas, pohotovost a ostatní příplatky.

Hodnota mediánu mezd v kraji byla o 1 821 Kč nižší než republiková hodnota.

Dalším ukazatelem ze strukturální statistiky je medián mezd, tj. prostřední hodnota mzdy zaměstnanců (právě stejný počet mezd je vyšších i nižších než medián). Medián mezd zaměstnanců v Olomouckém kraji činil 29 613 Kč. Ve srovnání s výsledky z předchozího roku 2018 se zvýšil o 8,7 %. Nižší hodnoty mediánu mezd byly zjištěny v Karlovarském, Zlínském a Jihočeském kraji. Medián mezd mužů byl ve výši 31 644 Kč druhým nejnižším po hodnotě z Karlovarského kraje. Medián mezd žen 26 852 Kč byl zase vyšší než medián zjištěný ve Zlínském a Moravskoslezském kraji.

Graf 2. 8 Průměrné mzdy podle hlavních tříd zaměstnání v Olomouckém kraji a ČR v roce 2019

Pramen: MPSV, MF

Meziročně mzda vzrostla pracovníkům ve všech třídách zaměstnání.

Ze strukturálního šetření máme údaje i o průměrných hrubých měsíčních mzdách podle zaměstnání, které vychází z klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO). Ve srovnání s ostatními kraji nepatří mzdy vyplácené v kraji mezi nejvyšší. Největší absolutní meziroční nárůst byl vykázán u průměrných mezd zaměstnanců v manažerských pozicích, kterým přínáležela 5. nejnižší pozice v mezikrajském srovnání. Největší relativní nárůst zaznamenali pracovníci ve službách a prodeji, jejichž mzda byla po Zlínském kraji 2. nejnižší. Techničtí a odborní pracovníci pobírali nejnižší průměrnou mzdu právě v Olomouckém kraji. A montéři a obsluhující stroje a zařízení měli po kraji Karlovarském také druhou nejnižší mzdu. Žádná hodnota průměrné mzdy podle hlavních tříd zaměstnání v kraji nepřekročila hodnotu republikového průměru. Nejblíže k průměrné hodnotě měla mzda řemeslníků a opravářů, která byla v mezikrajském srovnání 6. nejvyšší.

Vzdělávání

V posledních dvou letech zaznamenaly školky mírný nárůst počtu dětí.

Situace ve školství je obrazem demografického vývoje. V minulých letech se postupně zvyšovaly nároky na kapacity mateřských škol. Počet dětí navštěvujících školku trvale rostl až do roku 2013, kdy bylo dosaženo absolutně nejvyššího počtu dětí v mateřských školách (23,3 tisíc dětí). V následujících 4 letech začal počet dětí ve školkách mírně klesat. V posledních dvou letech zaznamenaly školky v kraji opět mírný nárůst počtu dětí. V roce 2019 navštěvovalo školky 22,9 tisíc dětí, což bylo o 264 dětí více než v předchozím roce.

Počet žáků základních škol se s odstupem 10 let zvýšil o 6,5 tisíc.

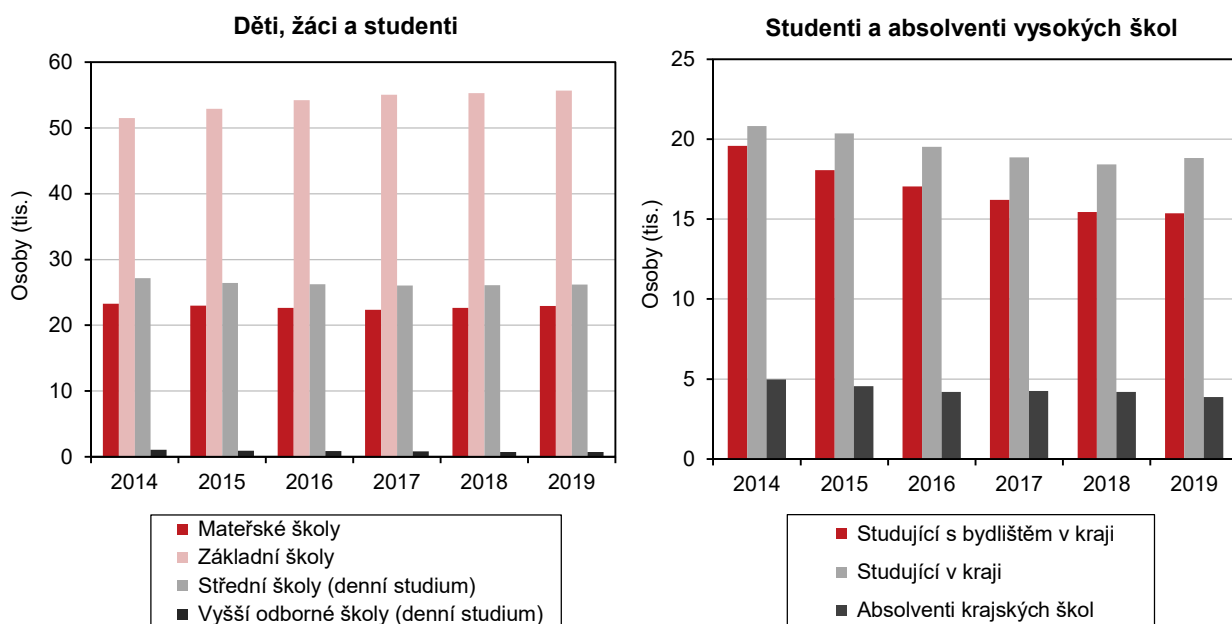
Základní školy se až do roku 2010 potýkaly s poklesem počtu žáků (snížení až na 48,6 tisíc žáků). Následující roky docházelo ke zvyšování počtu dětí až na 55,7 tisíc ve školním roce 2019/2020. Meziročně počet žáků základních škol vzrostl o 392 dětí a proti stavu před 10 lety byl vyšší o 6,5 tisíc.

Počet studentů středních škol se za 10 let snížil o 7,6 tisíc.

Proti stavu v mateřských a základních školách byla situace na školách středních opačná. Za 10 let se počet studentů středních škol vč. konzervatoří (denní forma studia) snížil o 7,6 tisíc. Nástup slabých populačních ročníků na střední školy způsobil, že ze stavu 33,8 tisíc žáků v roce 2009 se jejich počet postupně snížil až na 26,2 tisíc v roce 2019.

Graf 2. 9 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Olomouckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet vyšších odborných škol se snížil meziročně o 2 zařízení.

Počet vyšších odborných škol se v kraji za posledních 10 let neměnil až do posledního sledovaného období, kdy došlo ke snížení o dvě školy. Ve školním roce 2019/2020 nabízelo vyšší odborné vzdělání v kraji 6 škol. I přes pokles počtu škol se počet studentů meziročně výrazně nezměnil a poklesl z 939 studentů v roce 2018 na 930 studentů v roce 2019. Většina studentů (78,6 %) se vzdělávala denní formou studia.

S klesajícím počtem vysokoškolských studentů klesá i počet absolventů.

Obdobný vývoj jako na středních školách probíhal i ve vysokém školství. V roce 2009 studovalo v Olomouckém kraji 21,9 tisíc studentů s českým občanstvím. V kraji mělo trvalé bydliště 23,0 tisíc studentů vysokých škol. O deset let později, tj. v roce 2019, se počet vysokoškolských studentů v kraji snížil o 3,0 tisíc studentů na 18,8 tisíc. Zároveň o 7,6 tisíc poklesl i počet vysokoškoláků s bydlištěm v kraji.

V roce 2012 byl zaznamenán nejvyšší počet absolventů vysokých škol. Studium dokončilo 5 751 vysokoškoláků se státním občanstvím ČR a s bydlištěm v Olomouckém kraji. V následujících letech se počet absolventů vysokých škol s bydlištěm v kraji postupně snižoval až na 3 482 absolventů v roce 2019.

Zdravotnictví

V kraji působí přes 3 tisíce lékařů.

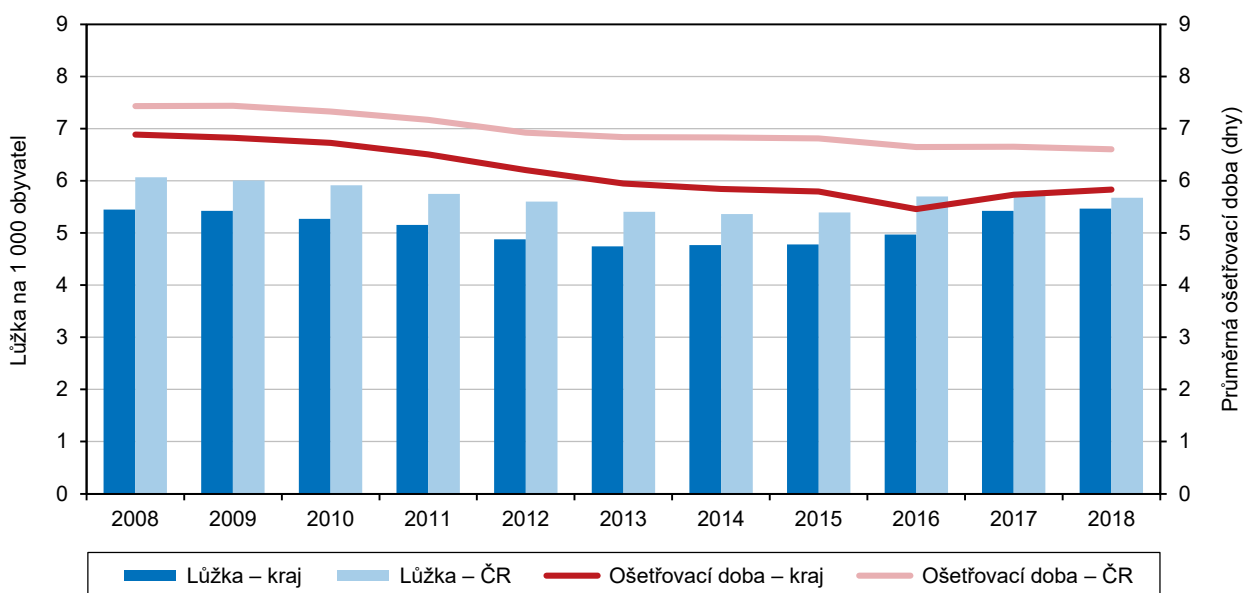
Údaje o zdravotnických zařízeních a počtech lékařů za rok 2019 nejsou doposud k dispozici, proto jsou uvedeny údaje z předchozího roku. Ve státních i nestátních zdravotnických zařízeních Olomouckého kraje pracovalo v roce 2018 celkem 3 211 lékařů (počet přepočtený na plně zaměstnané), z toho 42,9 % pracovalo v nemocnicích. Počet lékařů se za posledních 10 let postupně zvyšoval až na dosavadní maximum 3 211 lékařů (meziroční nárůst o 4,9 %). Výjimkou byly roky 2015 a 2017, ve kterých došlo k meziročnímu mírnému poklesu počtu lékařů.

Počet lékařů přepočtený na 1 000 obyvatel středního stavu byl mezi kraji třetí nejvyšší.

Relativní ukazatel, počet lékařů na 1 000 obyvatel středního stavu, dosáhl v roce 2018 maximální hodnoty 5,1 a mezi kraji ČR byl třetí nejvyšší hned za hl. městem Praha (8,0 lékařů na 1 000 obyvatel) a Jihomoravským krajem (5,3 lékařů na 1 000 obyvatel). Mezi okresy kraje existují výrazné rozdíly. Zatímco v okrese Olomouc připadlo na 1 000 obyvatel 7,3 lékařů, v okrese Šumperk se jednalo pouze o 3,2 lékaře. Zdravotnickou péči v kraji zajišťovalo v roce 2018 i 7 552 pracovníků (přepočtený počet), kteří pracovali jako střední zdravotnický personál. Jejich počet se za posledních 10 let zvýšil o 1 189 osob.

Graf 2. 10 Lůžka a ošetrovací doba v nemocnicích v Olomouckém kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Průměrná délka ošetrovací doby byla mezi kraji druhá nejnižší.

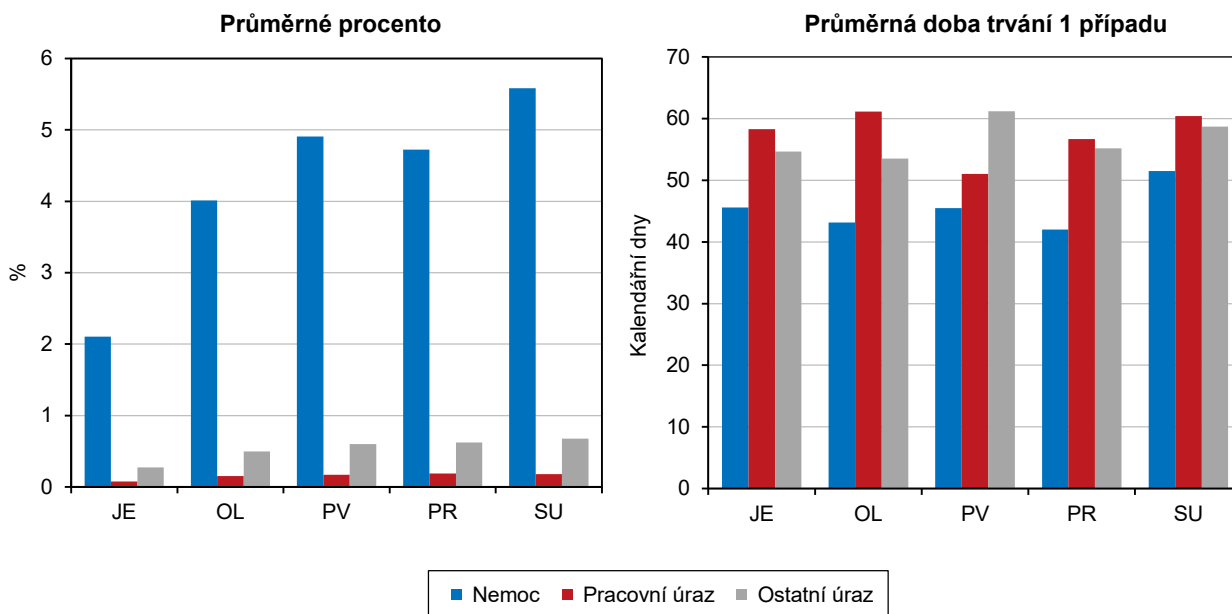
V roce 2018 bylo v kraji v provozu 9 nemocnic, 3 léčebny dlouhodobě nemocných a 10 odborných léčebných ústavů. V nemocnicích vč. ambulantní části bylo k dispozici 3 458 lůžek. V nemocnicích bylo registrováno 142,9 tis. hospitalizací pacientů. Průměrná délka ošetrovací doby v nemocnicích trvala 5,8 dne a mezi kraji byla druhá nejnižší hned za krajem Karlovarským. Využití lůžkového fondu (tj. podíl počtu ošetrovacích dnů a průměrného počtu stanovených lůžek) bylo nižší než republikový průměr (243,5 dnů) a činilo 240,9 dnů.

Data o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz se od roku 2012 získávají zpracováním dat z administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení. Tato statistika zachycuje veškerá onemocnění a úrazy, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob. Od roku 2013 jsou ukazatele nemocnosti ovlivněny zřízením centrální mzdové účtárny na kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v Jeseníku pro provádění mzdového účetnictví pěstounů v celé ČR.

Graf 2. 11 Dočasná pracovní neschopnost v okresech Olomouckého kraje v roce 2019

Pramen: ČSSZ

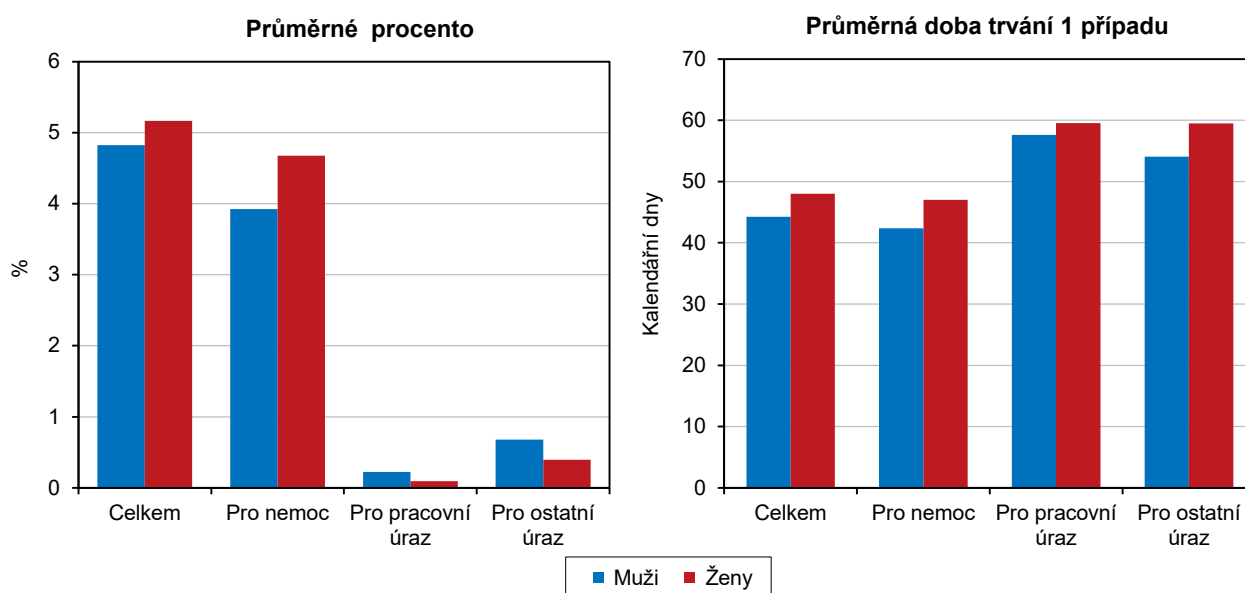

Průměrný počet nemocensky pojištěných osob meziročně mírně vzrostl.

V roce 2019 bylo v kraji evidováno 239,3 tis. nemocensky pojištěných osob. Jejich počet meziročně vzrostl o 222 osob. Ženy se na celkovém počtu nemocensky pojištěných podílely 50,3 %.

Graf 2. 12 Dočasná pracovní neschopnost podle pohlaví v Olomouckém kraji v roce 2019

Pramen: ČSSZ

Většina nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti byla z důvodu nemoci.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti, které udává, kolik ze 100 pojištěnců je průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz, se v Olomouckém kraji meziročně zvýšilo ze 4,697 v roce 2018 na 4,995 v roce 2019. Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti celkem vzrostl v kraji z 89,7 tis. v roce 2018 na 94,6 tis. v roce 2019 (nárůst o 4 860, tj. o 5,4 %). Většina nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti byla z důvodu nemoci (83,8 tis., tj. 88,6 % z celku). Počet případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc meziročně vzrostl o 5,6 %. Dočasná pracovní neschopnost v důsledku pracovního úrazu tvořila 2,5 % z celku a v 8,9 % případů se jednalo o ostatní úrazy.

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti byla mezi kraji třetí nejdelší.

V roce 2019 bylo v kraji denně v průměru 11 953 práce neschopných osob (o 724 osob více ve srovnání s předchozím rokem). Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v kalendářních dnech se v kraji zvýšila o 0,4 dne na 46,1 dne a mezi kraji byla třetí nejdelší za kraji Moravskoslezským (48,7 dne) a Zlínským (49,5 dne). V meziokresním srovnání byla nejkratší průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v okrese Přerov (43,6 dne), nejdelší v okrese Šumperk (52,4 dne). Ženy byly v dočasné pracovní neschopnosti v průměru o 3,7 dne déle než muži. Delší dobu trvání mají každoročně případy pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy.

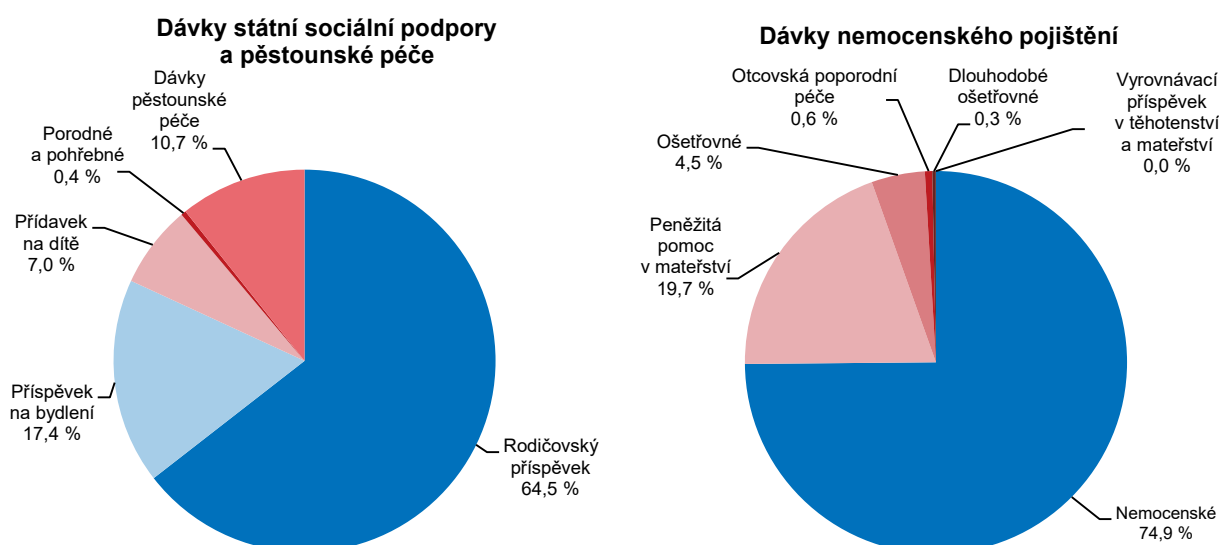
Nemocenské pojištění

Dávky nemocenského pojištění dosáhly v průměru 3 093 Kč na jednoho obyvatele.

Nemocenské pojištění slouží k pokrytí ztráty příjmů v krátkodobých sociálních událostech, jako je např. dočasná pracovní neschopnost z důvodu nemoci, úrazu či karantény, ošetřování člena rodiny, těhotenství a mateřství, péče o dítě. Výdaje na dávky nemocenského pojištění vyplácené v Olomouckém kraji se za posledních 7 let každoročně navyšovaly. V roce 2019 jejich objem dosáhl téměř dvě miliardy Kč, což meziročně představovalo 16,1% nárůst (tedy navýšení o 271,2 mil. Kč). Hodnota dávek nemocenského pojištění přepočtená na 1 obyvatele dosáhla v kraji průměrné hodnoty 3 093 Kč a mezi kraji byla pátá nejnižší za kraji Královéhradeckým, Ústeckým, Středočeským a Karlovarským.

Graf 2. 13 Výdaje na dávky státní sociální podpory a nemocenského pojištění v Olomouckém kraji v roce 2019

Pramen: MPSV

Největší díl z dávek nemocenského pojištění připadá na výplatu nemocenské.

Největší část nemocenského pojištění v roce 2019 (stejně jako v předchozích letech) připadla na výplatu nemocenské (74,9 %), následovala částka na peněžitou pomoc v mateřství (19,7 %) a na ošetřovné 4,5 %. Od roku 2018 byly nově zavedeny dávky otcovská poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné. V rámci dávek otcovské poporodní péče bylo v roce 2019 vyplaceno 12,2 mil. Kč. Osobám, které dlouhodobě ošetřovaly člena rodiny, který potřeboval celodenní péči, bylo v roce 2019 na dávkách nemocenského pojištění vyplaceno 5,7 mil. Kč. Z jednotlivých položek se v absolutním i relativním vyjádření nejvíce zvýšily dávky nemocenského (nárůst o 239,3 mil. Kč, tj. 19,5 %).

Státní sociální podpora

Na dávkách státní sociální podpory vč. pěstounské péče byly vyplaceny více než 2 mld. Kč.

Mezi dávky státní sociální podpory patří přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné. K dávkám pěstounské péče mj. patří příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměna pěstouna. V roce 2019 bylo v Olomouckém kraji vyplaceno 521,6 tis. dávek státní sociální podpory a pěstounské péče v celkové výši 2,2 mld. Kč. Na jednoho obyvatele v kraji připadla v průměru částka 3 437 Kč.

Nejvyšší částka v objemu vyplacených dávek připadla na rodičovský příspěvek.

V počtu vyplacených dávek státní sociální podpory tvořily největší část rodičovský příspěvek (39,5 % z celkového počtu všech vyplacených dávek státní sociální podpory) a přídavek na dítě (37,8 %). V objemu vyplacených dávek státní sociální podpory nejvyšší částka připadla na rodičovský příspěvek (72,2 %). Ve srovnání s předchozím rokem počet vyplacených dávek klesl o 39,1 tisíc (o 7,0 %). Výše vyplacených dávek se meziročně snížila o 76,6 mil. Kč, tj. o 3,4 %.

Zařízení sociálních služeb

Zařízení sociálních služeb jsou zařízení, která poskytují některou z forem sociálních činností, např. pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, poskytnutí ubytování, stravování, ošetřování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Obecně se rozlišují tři typy sociálních služeb, a to pobytové, ambulantní a terénní. Pobytové služby jsou spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb, ve kterém člověk žije. Patří sem např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem nebo domovy pro osoby se zdravotním postižením.

Na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let připadlo v domovech pro seniory v průměru 20 lůžek.

Domovy pro seniory jsou zpravidla určeny pro osoby starší 65 let, které mají sníženou soběstačnost především z důvodu věku a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. V roce 2019 bylo v Olomouckém kraji provozováno 35 domovů pro seniory s kapacitou 2 632 lůžek. Meziročně se počet lůžek v domovech pro seniory snížil o 68, tj. o 2,5 %. Průměrný počet lůžek na jedno zařízení (75,2 lůžek) řadil kraj na 6. nejvyšší místo v mezikrajském srovnání a pohyboval se nad celorepublikovým průměrem (70,0 lůžek na 1 zařízení).

V porovnání s ostatními regiony ČR se Olomoucký kraj v počtu lůžek v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let umístil na 5. pozici (v průměru 20 lůžek na 1 000 seniorů). Nejvíce lůžek na 1 000 obyvatel daného věku vykázal kraj Jihočeský (22 lůžek), nejméně příznivá situace byla zjištěna v hl. městě Praze (11 lůžek).

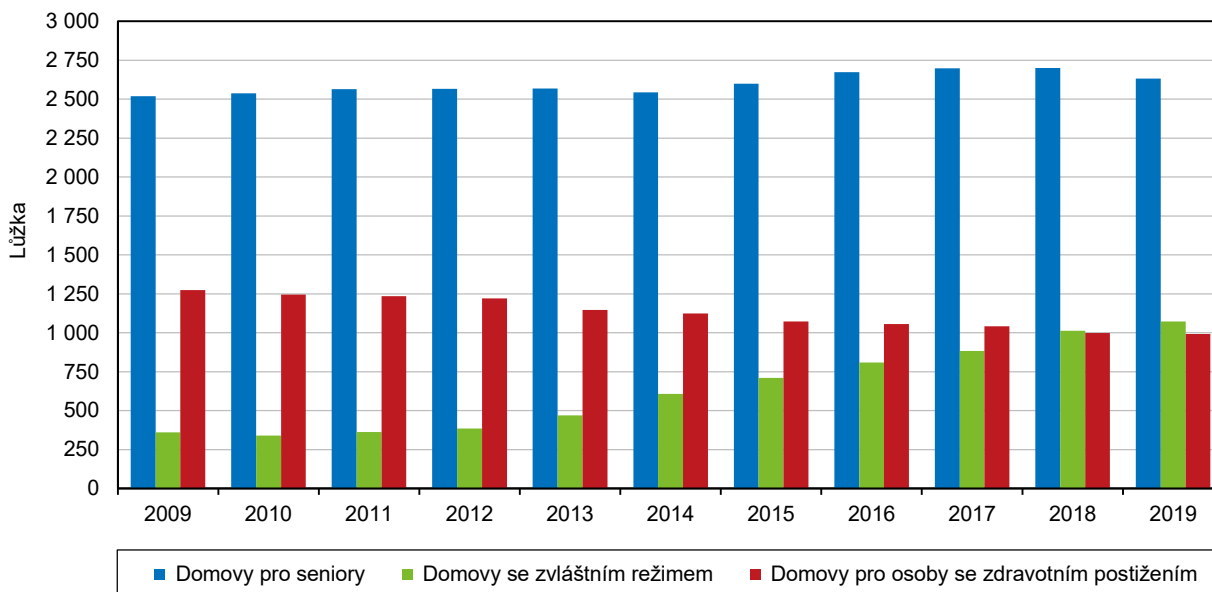
Průměrná kapacita v domovech se zvláštním režimem činila 56,5 lůžek na jedno zařízení.

Domovy se zvláštním režimem poskytují celoroční pobytovou službu pro osoby trpící duševní nemocí, Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demence. Takových zařízení bylo v roce 2019 v Olomouckém kraji 19 s kapacitou 1 073 lůžek.

V dlouhodobém pohledu došlo k navýšení jejich počtu z 9 zařízení v roce 2009 na zmíněných 19 zařízení v roce 2019

Graf 2. 14 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Olomouckém kraji

Pramen: MPSV

V kraji byla nejvyšší lůžková kapacita na jedno zařízení pro osoby se zdravotním postižením.

Dalším zařízením sociální péče pro osoby se sníženou soběstačností vyžadující pravidelnou a komplexní péči, jsou domovy pro osoby se zdravotním postižením. V kraji bylo těchto zařízení 10 s kapacitou pro 993 klientů. Průměrná lůžková kapacita na jedno zařízení byla mezi kraji ČR nejvyšší (99,3 lůžek). Průměr za ČR byl 58,1 lůžek na jedno zařízení.

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

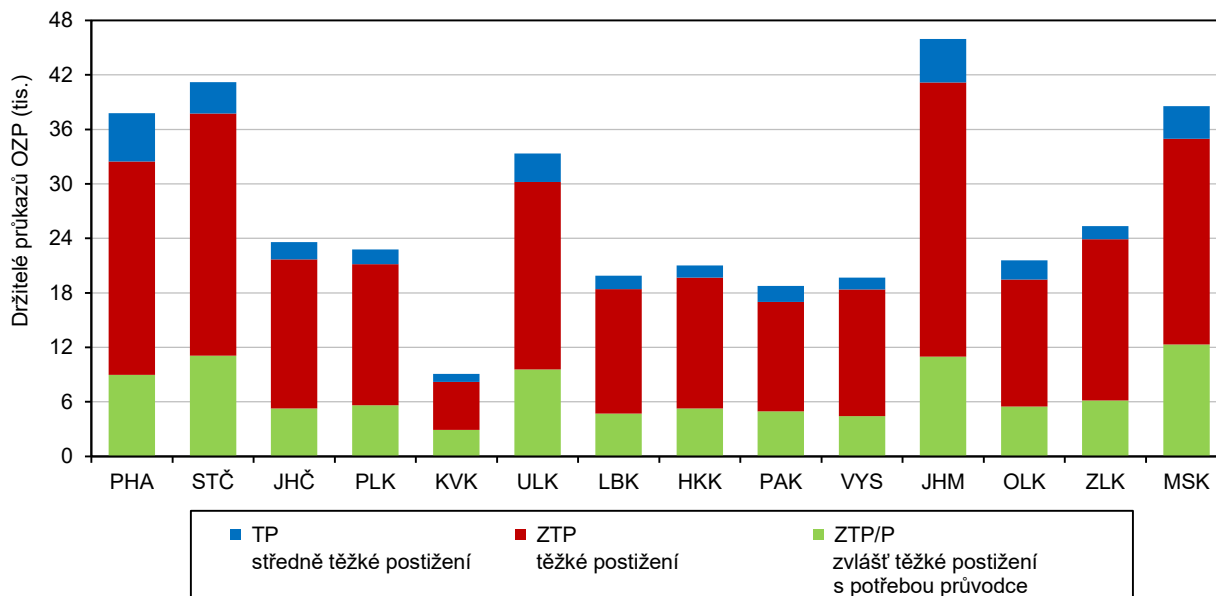
Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší jednoho roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Průkaz ZTP má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Průkaz ZTP/P má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra.

V Olomouckém kraji vlastnilo průkaz osoby se zdravotním postižením 21 600 osob.

V roce 2019 (stav v prosinci) žilo mezi obyvateli Olomouckého kraje 3,4 % osob, které vlastnily průkaz osoby se zdravotním postižením. Celkem se jednalo o 21 600 osob, které byly kvůli zdravotním problémům dlouhodobě omezeny ve vykonávání běžných činností. Počty držitelů průkazů osob se zdravotním postižením se každoročně zvyšují. Meziročně se počet držitelů průkazů zvýšil o 842 osob, tj. o 4,1 %. Největší skupinu tvořili držitelé průkazů ZTP (64,8 % z celkového počtu držitelů průkazů), průkaz ZTP/P vlastnilo 25,4 % osob se zdravotním postižením a zbývajících 9,8 % mělo průkaz TP

Graf 2. 15 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2019

Pramen: MPSV

Žen bylo mezi držitelkami průkazů více.

Ženy se na celkovém počtu držitelů průkazů podílely 52,0 %. Ve věku do 65 let bylo evidováno více mužů (držitelů průkazů). Tento poměr se v závislosti na rostoucím věku obrací a ve věkové skupině nad 65 let dominují mezi držitelkami průkazů ženy, což souvisí s tím, že se ženy dožívají vyššího věku.

Z tisíce obyvatel v kraji mělo 34 průkaz osoby se zdravotním postižením.

V přepočtu na 1 000 obyvatel žilo v Olomouckém kraji 34,2 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Tato hodnota byla mírně pod republikovým průměrem (35,5 osob) a řadila kraj na 5. nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání.

Důchodci, důchody

Starobní důchod v kraji na konci roku 2019 pobíralo téměř 150 tisíc osob.

V prosinci roku 2019 bylo v Olomouckém kraji podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí evidováno celkem 149 866 příjemců starobního důchodu (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým, dle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu). Ženy se na celkovém počtu podílely 61,0 % (91 437 příjemkyň starobního důchodu). Oproti roku 2014 vzrostl počet příjemců starobního důchodu o 3 656 osob, tj. o 2,5 %. Výrazněji vzrostl počet mužů, a to o 3 636 osob (6,6 %), počet žen se téměř nezměnil (zvýšení pouze o 20 osob).

Počet příjemců starobního důchodu přepočtený na 1 000 obyvatel byl v roce 2019 v Olomouckém kraji roven 237,1 osob. Ve srovnání s ostatními kraji byla tato hodnota čtvrtá nejvyšší hned za kraji Zlínským (240,6 příjemců starobního důchodu), Krajem Vysočina (242,4) a krajem Královéhradeckým (245,6). Nejvyšší hodnota příslušela hl. městu Praze (199,9 příjemců starobního důchodu).

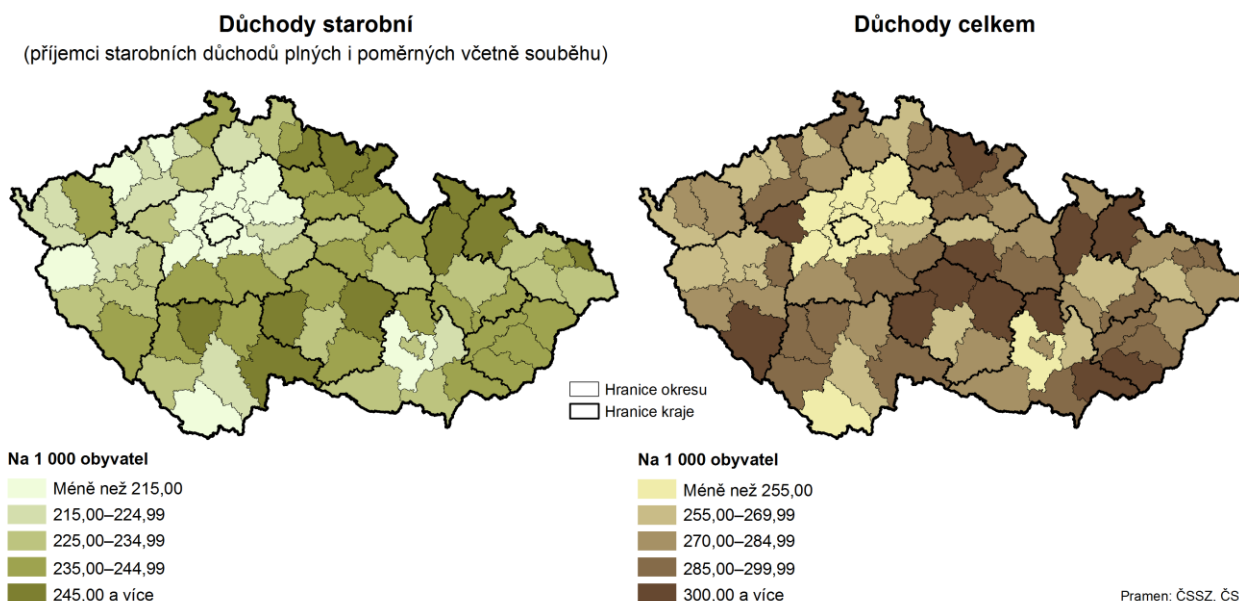
Necelá třetina důchodců pobírala předčasný důchod.

Mezi příjemci starobního důchodu (vč. souběhu) bylo v roce 2019 celkem 45 616 příjemců předčasného důchodu (20 068 mužů a 25 548 žen). Tento počet byl oproti roku 2014 o 15,8 % vyšší. Počet žen mezi příjemci předčasného starobního důchodu vzrostl v absolutním vyjádření výrazněji (o 3 401 osob, tj. 15,4 %), relativní nárůst byl však vyšší u mužů (o 16,5 %, tj. o 2 838 osob). V roce 2019 podíl příjemců předčasného starobního důchodu na celkovém počtu příjemců starobního důchodu

dosáhl 30,4 % a proti roku 2014 vzrostl o 3,5 procentních bodů. U mužů byl podíl příjemců předčasných důchodů výrazně vyšší (34,3 % proti 27,9 % u žen).

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2019

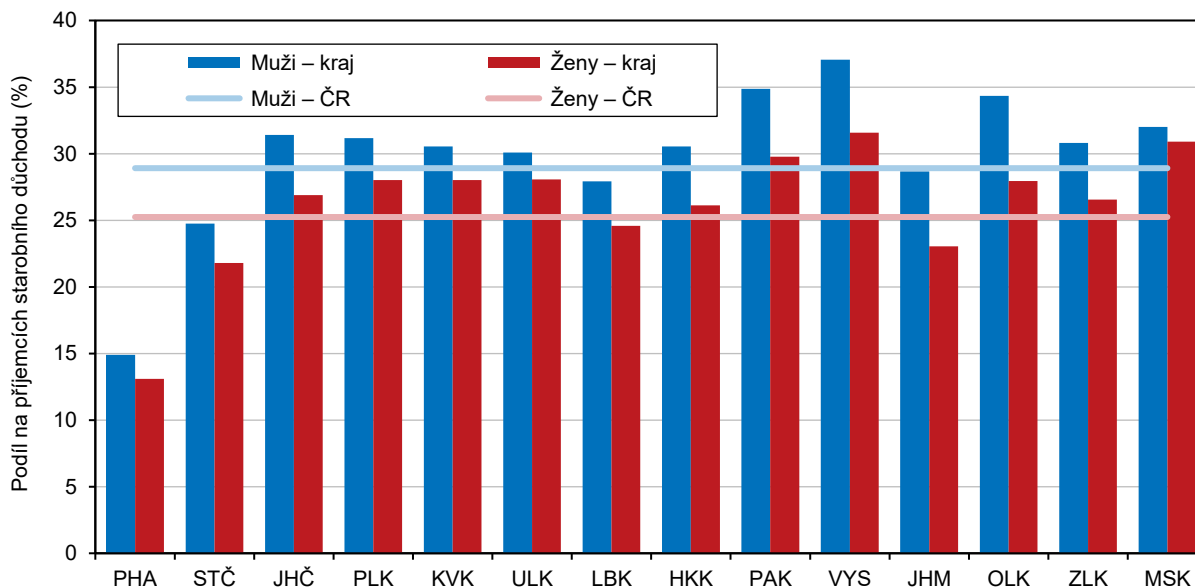

Samotný starobní důchod pobíralo 112 tisíc osob.

Z celkového počtu příjemců starobního důchodu bylo v roce 2019 v kraji 112 034 příjemců starobního důchodu sólo (bez souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu). Meziročně se jejich počet zvýšil o 674 osob.

Graf 2. 16 Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2019

Pramen: ČSSZ

Muži pobírali v průměru vyšší částky než ženy.

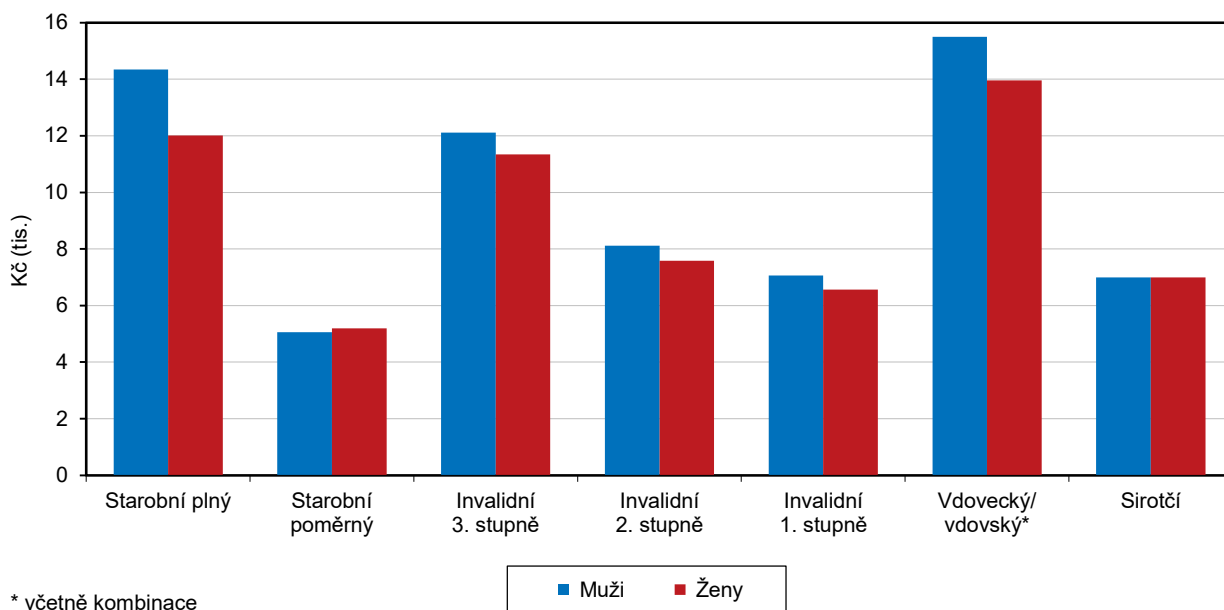
Průměrný měsíční starobní důchod sólo v Olomouckém kraji v prosinci roku 2019 činil 13 108 Kč a byl o 379 Kč nižší než celorepublikový průměr. Muži pobírali v průměru vyšší částky (14 339 Kč) než ženy (12 012 Kč). Rozdíl v důchodech mužů a žen se každoročně zvyšují. V roce 2014 činil rozdíl 2 021 Kč, v roce 2019 to bylo

již 2 327 Kč. V rámci kraje jsou nejvyšší důchody vypláceny v okrese Olomouc (13 316 Kč), nejnižší částky jsou vypláceny starobním důchodcům v okrese Jeseník (12 703 Kč).

Graf 2. 17 Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví v Olomouckém kraji v prosinci 2019

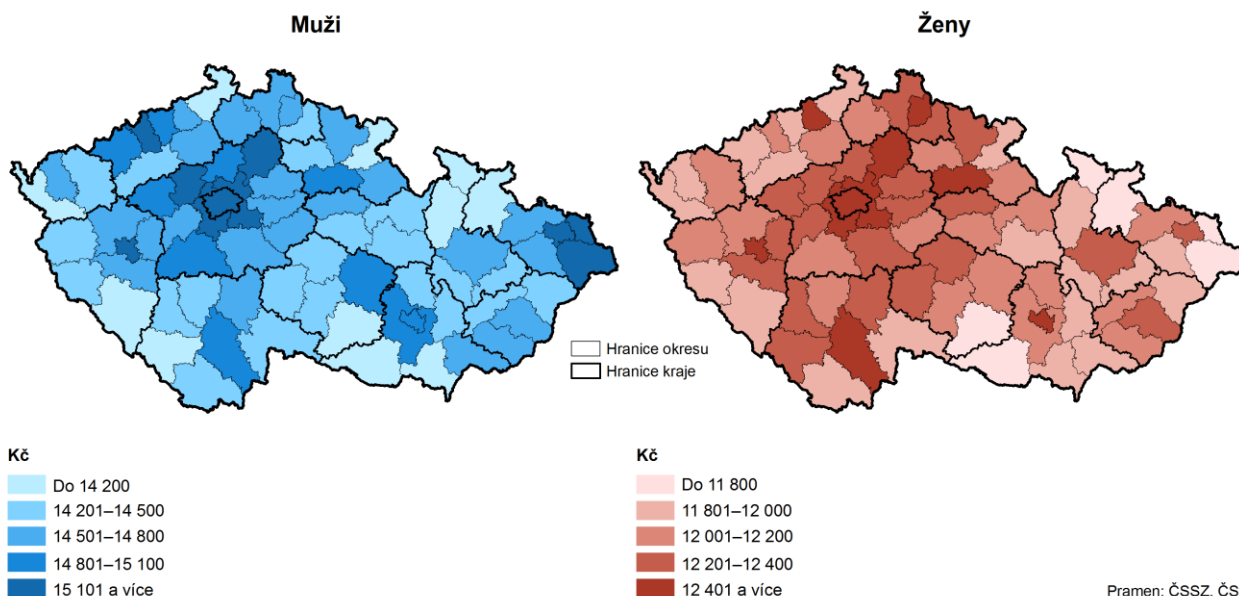
Pramen: ČSSZ

Výše průměrného důchodu se vzdaluje od mediánu mezd.

Výši průměrného starobního důchodu sólo (bez souběhu) lze posuzovat i ve vztahu k mediánu průměrné mzdy v kraji. V roce 2014 tvořil průměrný důchod 49,6 % mediánu průměrného výdělku, v roce 2019 to bylo 44,3 %.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2019

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet zjištěných trestných činů v kraji byl za posledních deset let druhý nejnižší.

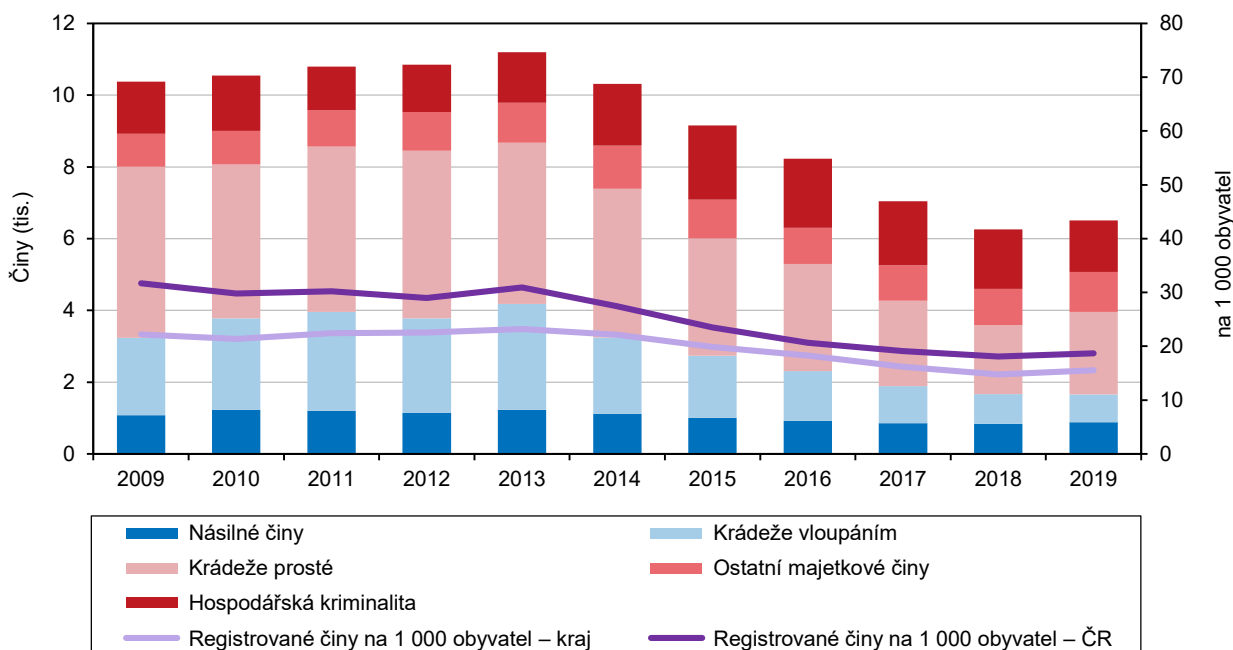
Podle předběžných údajů Policejního prezidia ČR bylo v roce 2019 v Olomouckém kraji spácháno 9 838 trestných činů, tj. 4,9 % z celkového počtu trestných činů v ČR. Ve srovnání s předchozím rokem se jejich počet zvýšil o 506 činů, tj. o 5,4 %. Za uplynulých 10 let se jednalo o druhý nejnižší počet registrovaných trestných činů hned po roce 2018 (9 332 trestných činů). Nejvíce trestných činů za posledních 10 let bylo evidováno v roce 2013 (14 768 trestných činů). Počet spáchaných trestných činů meziročně vzrostl ve většině krajů, z toho nejvíce v kraji Karlovarském (o 13,9 %) a nejméně v kraji Jihomoravském (o 1,0 %). Nárůst v Olomouckém kraji byl čtvrtý nejvyšší.

Nejvyšší kriminalita na 1 000 obyvatel byla registrována v okresech Olomouc a Jeseník.

Počet registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel středního stavu byl v kraji osmý nejvyšší. V roce 2019 dosáhl tento ukazatel hodnoty 15,6 případů a byl o 3,1 případů nižší než hodnota za celou ČR (18,7 případů). V rámci mezikrajského srovnání bylo nejvíce registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel zaznamenáno v hl. městě Praze (37,9). Naopak mezi kraje s nejnižším počtem registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel patřil Zlínský kraj (10,6), Pardubický kraj (10,8) a Kraj Vysočina (10,9). V rámci okresů Olomouckého kraje bylo nejvíce registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel středního stavu evidováno v okrese Olomouc (17,5 případů) a okrese Jeseník (17,0 případů). Nejméně registrovaných trestných činů v přepočtu na 1 000 obyvatel měl okres Přerov (13,4 případů). V okresech Prostějova a Šumperk byla kriminalita přepočtená na 1 000 obyvatel stejná, a to 14,5 případů.

Graf 2. 18 Registrované trestné činy v Olomouckém kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

Většina trestných činů je klasifikována jako obecné trestné činy.

Z hlediska klasifikace trestných činů patřila většina trestných činů mezi obecné trestné činy (násilné, mravnostní, majetkové trestné činy a ostatní kriminalita). V roce 2019 bylo v Olomouckém kraji celkem 6 540 činů klasifikováno jako obecné. Jejich podíl na celkovém počtu spáchaných trestných činů představoval v loňském roce 66,5 %. Hospodářské činy tvořily 14,6 % z celku a na zbývající kriminalitu připadlo 18,9 % z celkového počtu trestných činů.

Více než třetinu objasněných trestných činů mají na svědomí recidivisté.

Z celkového počtu registrovaných trestných činů se jich v roce 2019 podařilo objasnit 5 738, což představovalo objasněnost 58,3 % (pokles proti roku 2018 o 2,0 p. b.). Dodatečně bylo objasněno 677 trestných činů (dodatečně objasněné skutky jsou ty, u nichž bylo trestní stíhání zahájeno již v předešlém roce či předešlých letech). Z úhrnu objasněných trestných činů v kraji (6 415 činů) bylo 112 činů spácháno nezletilými (osoby ve věku do 14 let) a 205 trestných činů spáchali mladiství (osoby ve věku 15 až 17 let). Více než třetinu objasněných trestných činů spáchaly opakovaně trestané osoby (2 293 činů, tj. 35,7 % z krajského úhrnu). Celkem 1 131 činů bylo spácháno pod vlivem návykových látek, z toho 954 trestných činů pod vlivem alkoholu.

Počet dopravních nehod se meziročně zvýšil a za posledních 10 let byl nejvyšší.

Na silnicích Olomouckého kraje došlo v roce 2019 k 5 508 dopravním nehodám. Za posledních 10 let se jednalo o nejvyšší počet dopravních nehod. V porovnání s předchozím rokem jejich počet vzrostl o 4,9 %. Relativně nejvíce nehod bylo hlášeno v okrese Jeseník (11,8 nehod na 1 000 obyvatel), naopak tomu bylo v okrese Prostějov (6,7 nehod na 1 000 obyvatel). Meziročně se zvýšila nehodovost v okresech Přerov (o 12,6 %), Olomouc (o 7,5 %) a Šumperk (2,7 %). Nižší nehodovost zaznamenali dopravní policisté v okresech Prostějov (meziroční pokles o 4,2 %) a Jeseník (o 2,8 %).

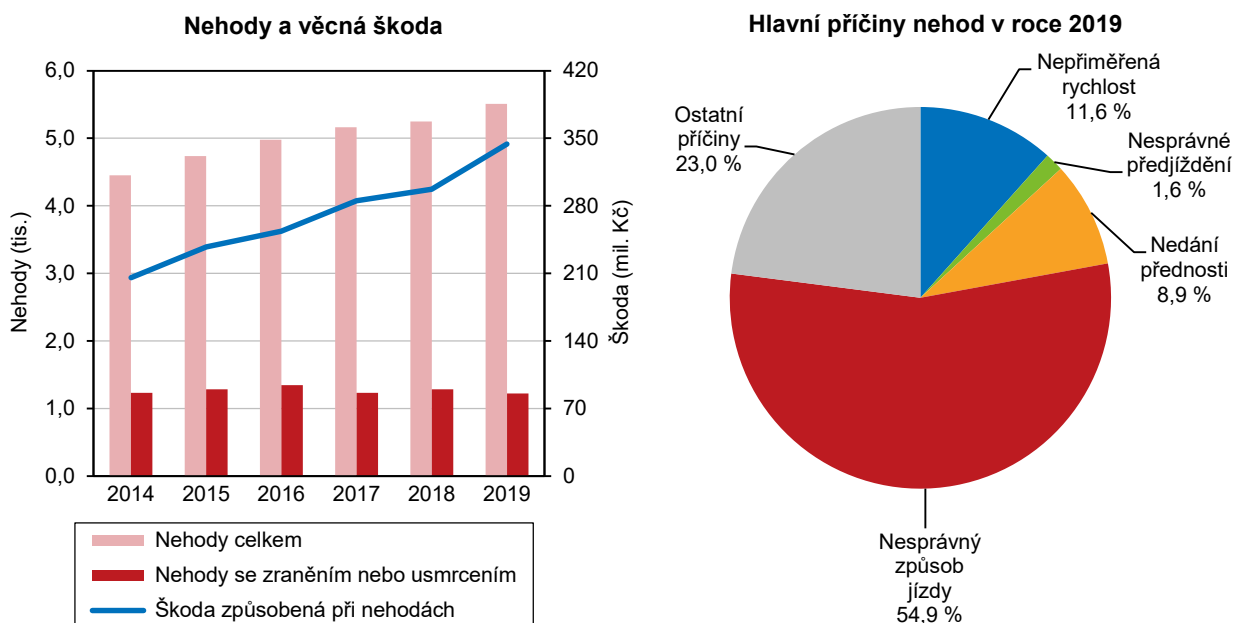
Počet dopravních nehod přepočtený na tisíc obyvatel dosáhl v Olomouckém kraji hodnoty 8,7 ‰ a ve srovnání s ostatními kraji byl osmý nejvyšší. Nejvíce havárií evidovali policisté v hl. městě Praze (16,3 ‰). Nehodovost přesahující 10,0 ‰ vykazaly také kraje Ústecký (13,8 ‰), Středočeský (11,6 ‰) a Liberecký (10,7 ‰). Nehodovost v Olomouckém kraji byla pod průměrem České republiky (10,1 ‰).

Při dopravních nehodách v kraji v roce 2019 zemřelo 34 osob.

Při dopravních nehodách bylo v roce 2019 usmrceno 34 osob (osoby, které zemřely do 24 hod. po nehodě). Počet 103 těžce zraněných osob byl ve srovnání s předchozím rokem o 10 vyšší a počet 1 382 lehce zraněných meziročně klesl o 104 osob. Za uplynulých 10 let na silnicích v Olomouckém kraji zemřelo 369 osob.

Graf 2. 19 Dopravní nehody v Olomouckém kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

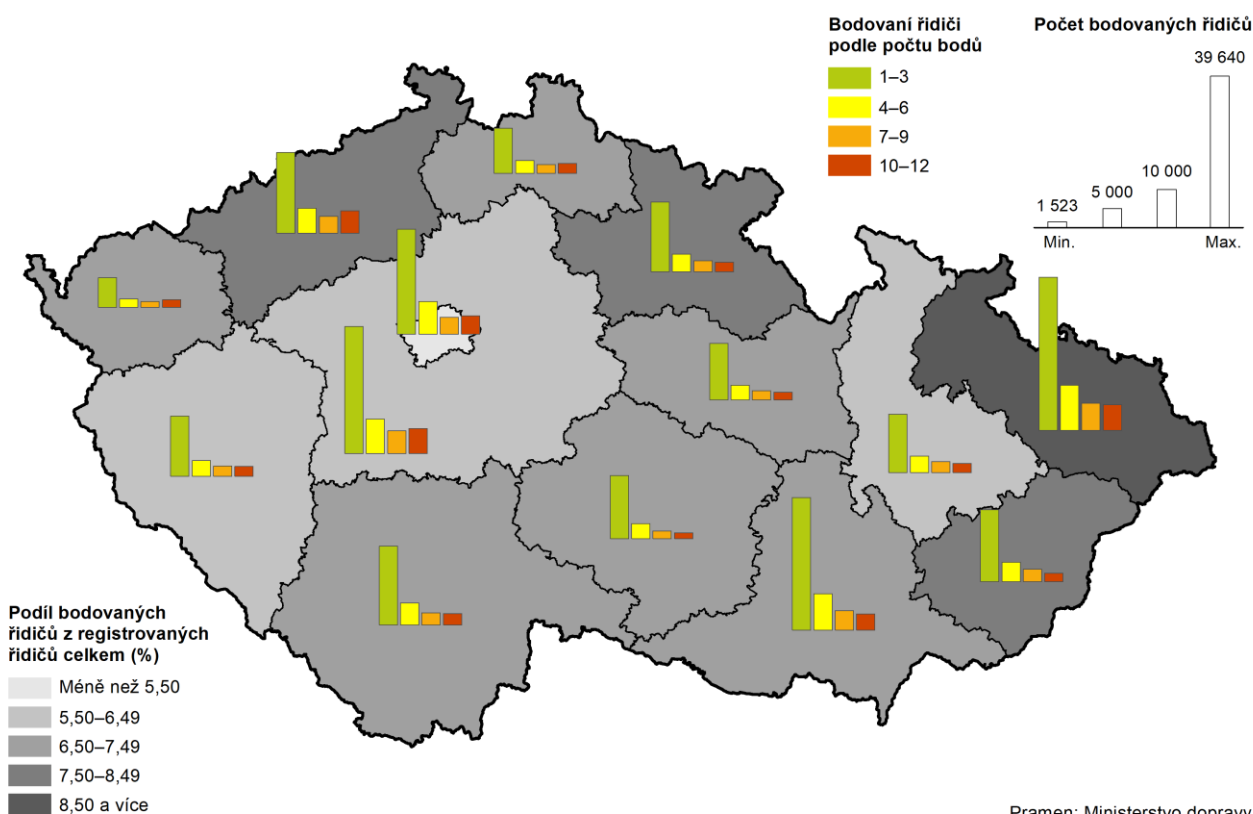
Při dopravních nehodách v Olomouckém kraji byla v roce 2019 způsobena škoda v celkové výši 344,1 mil. Kč. Průměrná výše škody na jednu dopravní nehodu

dosáhla částky 62,5 tis. Kč a ve srovnání s předchozím rokem byla téměř o 6 tisíc vyšší.

Za hlavní příčinu dopravních nehod byl označen nesprávný způsob jízdy.

Celkem 295 dopravních nehod v Olomouckém kraji bylo spácháno pod vlivem alkoholu, tj. 5,4 % z celkového počtu nehod. Při těchto nehodách zemřelo 8 osob, dalších 15 bylo těžce zraněno a 131 osob utrpělo lehké zranění. Hmotná škoda dosáhla výše 19,5 mil. Kč. Mezi nejčastější hlavní příčinu dopravních nehod byl označen nesprávný způsob jízdy (54,9 % z celkového počtu dopravních nehod), následovala nepřiměřená rychlost, při které bylo způsobeno 11,6 % dopravních nehod.

Bodové hodnocení řidičů v krajích k 31. 12. 2019

Ke konci roku 2019 nasbíralo všech 12 bodů 7,7 % ze všech bodovaných řidičů.

K 31. 12. 2019 bylo v centrálním registru řidičů evidováno 472 942 řidičů (6,9 % ze všech registrovaných řidičů), kteří měli na svém kontě alespoň 1 bod. Bodový systém obecně řečeno spočívá v zaznamenávání bodů za určité přestupky a trestné činy řidičů motorových vozidel. V Olomouckém kraji se jednalo o 24 541 řidičů, tj. 6,2 % registrovaných řidičů v kraji. Nejvyšší podíl bodovaných řidičů byl evidován v Moravskoslezském kraji (8,9 % z celkového počtu řidičů), nejnižší pak v hl. městě Praze (5,1 %). Olomoucký kraj se s výše uvedenou hodnotou zařadil na třetí nejnižší příčku za hl. městem Prahou a Středočeským krajem. V celé ČR bylo v evidenci 39 906 řidičů s dvanácti body (8,4 % všech bodovaných řidičů). V Olomouckém kraji nasbíralo 12 bodů 1 898 řidičů (7,7 % ze všech bodovaných v kraji). Největší skupinu tvořili řidiči se dvěma body (8 710 řidičů, tj. 35,5 %).

Hasiči v kraji likvidovali v roce 2019 celkem 980 požárů.

Podle údajů zpracovaných Hasičskými záchrannými sbory ČR bylo na území Olomouckého kraje v roce 2019 likvidováno celkem 980 požárů. Ve srovnání s předchozím rokem jejich počet klesl o 1,2 %. K nejvyššímu počtu požárů za posledních 10 let došlo v roce 2012 (1 173 požárů), nejnižší počet byl evidován

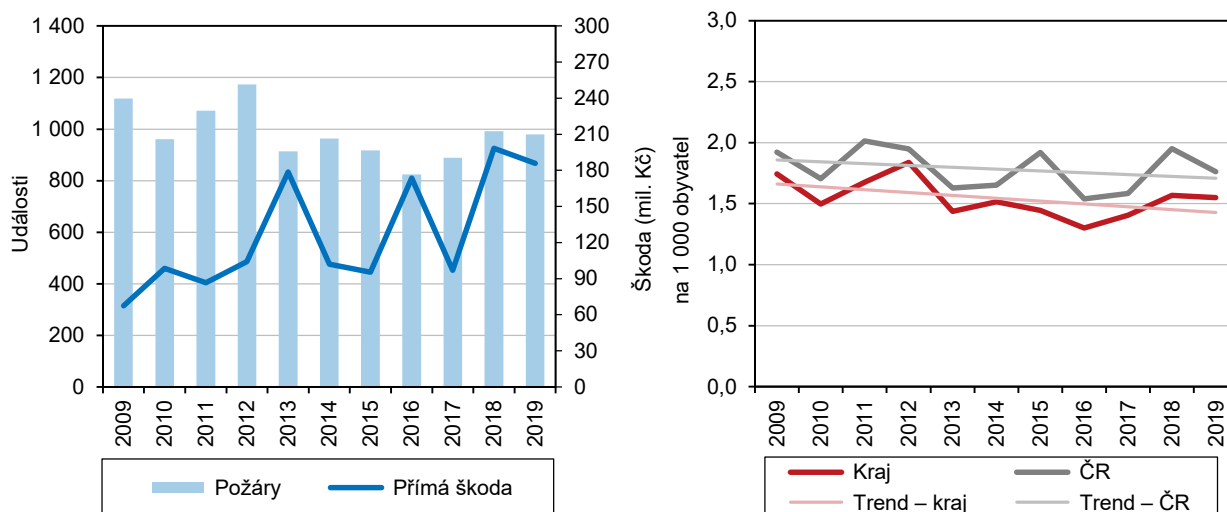
v roce 2016 (824 požárů). V Olomouckém kraji připadlo v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu 1,6 požárů, což byla mezi kraji 5. nejnižší hodnota. Smutné prvenství patřilo Ústeckému kraji (2,6 požárů na 1 000 obyvatel středního stavu). Počet požárů meziročně klesl ve všech krajích s výjimkou Jihočeského kraje a Kraje Vysočina.

V relativním vyjádření bylo nejvíce požárů evidováno v okrese Jeseník.

V meziokresním srovnání došlo v roce 2019 k nejvíce požárům v okrese Olomouc (426 požárů, tj. 43,5 % krajského celku). V relativním vyjádření bylo nejvíce požárů evidováno v okrese Jeseník, kde na 1 000 obyvatel středního stavu připadly dva požáry. Meziroční pokles požárů byl zaznamenán v okresech Prostějov, Přerov a Šumperk. Oproti tomu na Olomoucku a Jesenicku došlo ke zvýšení jejich počtu. V okrese Jeseník dokonce o jednu třetinu.

Graf 2. 20 Požáry v Olomouckém kraji

Pramen: Policejní prezidium ČR

Při požárech byla způsobena škoda ve výši 185,9 mil. Kč.

Přímá škoda způsobená požáry v roce 2019 dosáhla v Olomouckém kraji hodnoty 185,9 mil. Kč a byla o 12,4 mil. Kč nižší než v předchozím roce. Za posledních 10 let se jednalo o druhou nejvyšší hodnotu přímé škody v kraji. Nejvyšší hodnota byla evidována v roce 2018 (198,3 mil. Kč). Jedním požárem byla v roce 2019 v průměru způsobena škoda ve výši 189,7 tisíc Kč. Tato hodnota byla mezi 14 kraji ČR nejvyšší. Hodnota majetku uchráněného před požáry v kraji v roce 2019 dosáhla částky 568,7 mil. Kč a představovala trojnásobek hodnoty přímých škod.

Při požárech bylo zraněno 49 osob a dalších 5 osob při požárech zemřelo.

Při požárech vznikají škody nejen na majetku, ale i na zdraví. V souvislosti s požáry bylo v roce 2019 zraněno v kraji 49 osob, tj. o 6 méně než v předchozím roce. Z pohledu okresů se nejvíce osob zranilo při požárech v okresech Přerov (16 zraněných) a Olomouc (15 zraněných). Usmrčeno bylo 5 osob, z toho všechny v přímé souvislosti s požárem. Mezi usmrčenými bylo jedno dítě. Pouze v okrese Šumperk nezemřela při požáru žádná osoba. Za uplynulých 10 let při požárech v kraji zahynulo 52 osob a zraněno bylo v součtu 534 osob.